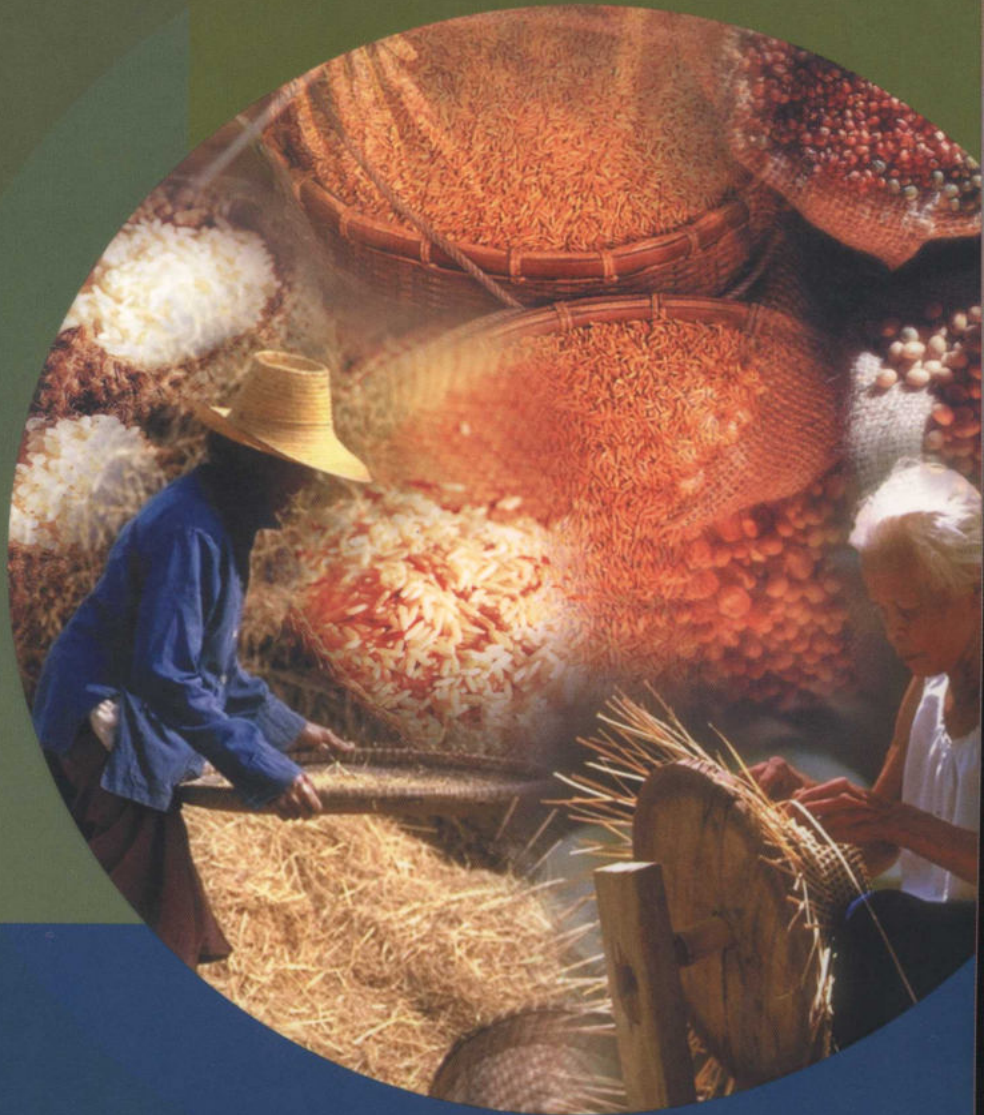


รายงานประจำปี กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ๒๕๔๔

Annual Report



เลข
92.401

DEPARTMENT OF AGRICULTURAL EXTENSION

รายงานประจำปี 2544 กรมส่งเสริมการค้า

เลข
92.401



011650





“ ... การที่ประเทศไทยจะเจริญมั่นคงอยู่ได้นั้น สำคัญสุดอยู่ที่
ความร่วมมือ ร่วมใจกัน ปฏิบัติการอย่างดีมีเอกภาพ
ของผู้ปฏิบัติบริหารงานแผ่นดิน
ถ้าแต่ละท่านแต่ละฝ่าย เข้ามาร่วมงานกัน ด้วยความตั้งใจดี
ด้วยความรู้ ความสามารถ ด้วยความฉลาด
มีเหตุผลและด้วยความคิดที่สร้างสรรค์
งานของชาติก็จะดำเนินไปอย่างดี
ประสิทธิภาพและสำเร็จสมบูรณ์ ตามวัตถุประสงค์ทุกอย่าง ... ”



พระราชดำรัสพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
ในพระราชพิธีเฉลิมพระชนมพรรษา พุทธศักราช ๒๕๔๔
ณ พระที่นั่งอมรินทรวินิจฉัย พระบรมมหาราชวัง
วันที่ ๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๔๔

011650

543/2545

สารบัญ

รายงานประจำปี กรมส่งเสริมการเกษตร 2544



สรุปผลงานในรอบปี

งานตามนโยบาย 11

ด้านส่งเสริมการผลิต 18

ด้านสนับสนุนการผลิต 46

ด้านส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร 54

ด้านพัฒนาการบริหารงานส่งเสริมการเกษตร 58

ด้านสนับสนุนการส่งเสริมการเกษตร 66



ภาคผนวก

คณะผู้บริหารกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำปี 2544 74

ตารางแสดงอัตราค่าจ้างข้าราชการและลูกจ้าง ประจำปี 2544 76

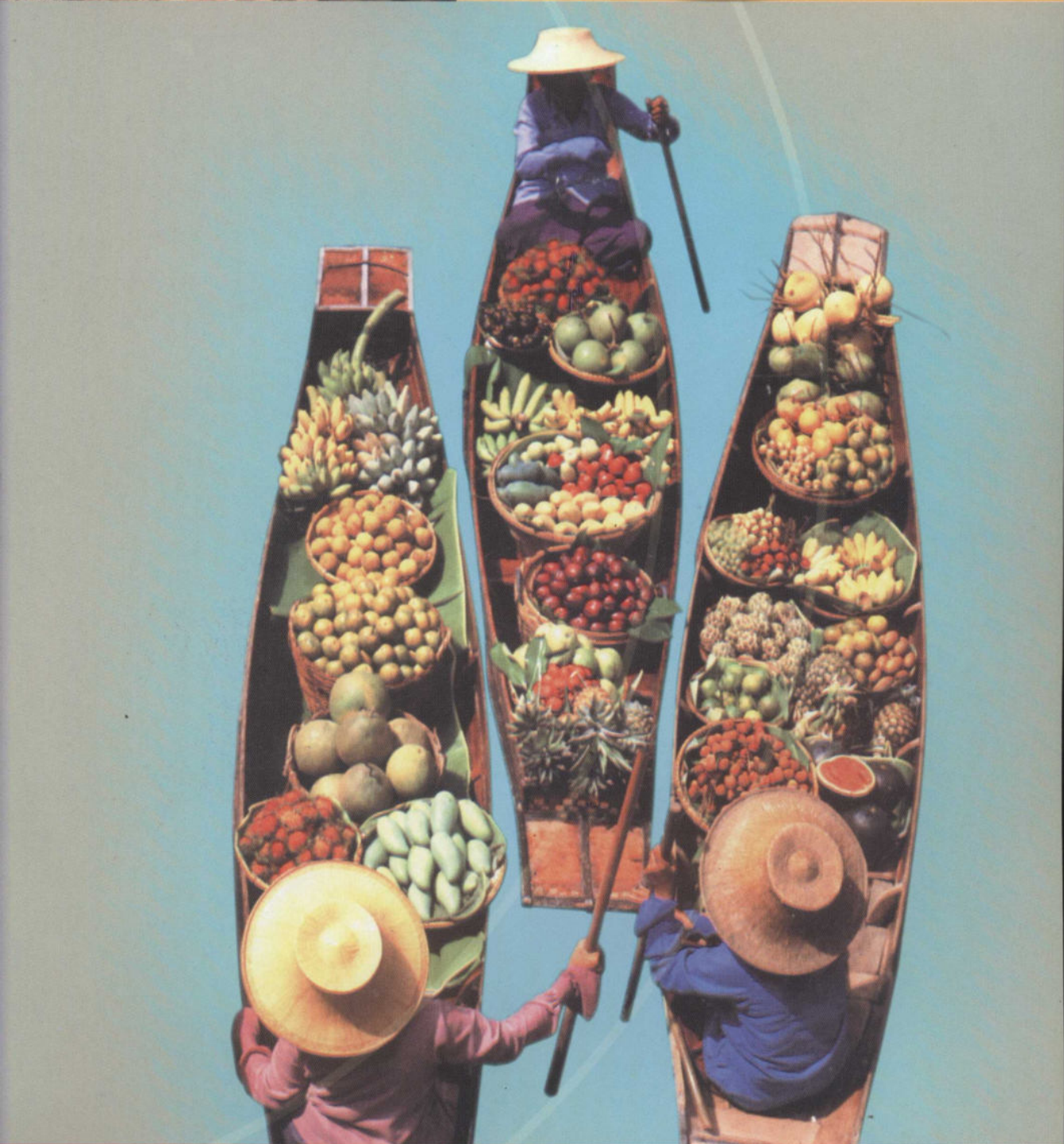
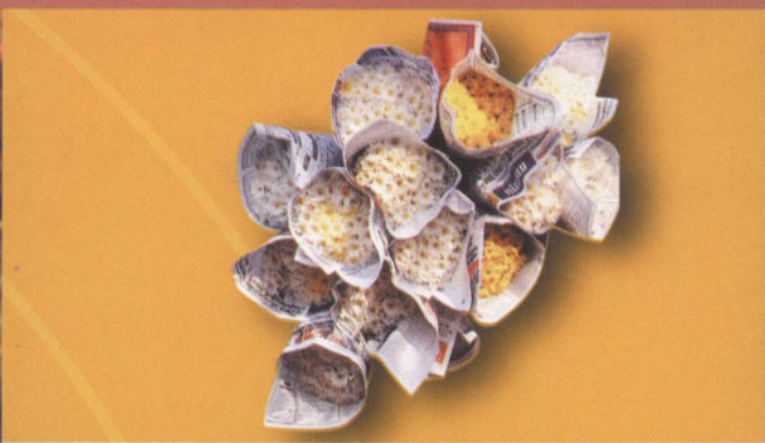
ตารางแสดงงบประมาณที่ได้รับ

ตามพระราชบัญญัติงบประมาณ 2540-2544 78

นโยบายและแนวทางส่งเสริมการเกษตร

ปีงบประมาณ 2545 79

หน่วยงานและเบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ 80



สารจากอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร

ในปี 2544 กรมส่งเสริมการเกษตรได้รับมอบหมายจากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้เป็นหน่วยงานหลักในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร โดยเห็นในเรื่องของการบูรณาการ ให้แต่ละกิจกรรมมีรูปแบบและเป้าหมายที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้น เพื่อใช้ในการส่งเสริมและถ่ายทอด เทคโนโลยีด้านการผลิตพืชไปสู่เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้ เกิดการยอมรับและนำไป ปฏิบัติตามในพื้นที่ของตนเอง ซึ่งผลงานของกรมส่งเสริมการเกษตรได้ปรากฏอยู่ในเอกสารฉบับนี้แล้ว

สำหรับในปีงบประมาณ 2545 นี้ กรมส่งเสริมการเกษตรมีภารกิจสำคัญตามนโยบายของรัฐบาล และของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่จะต้องร่วมแรงร่วมใจกันดำเนินการอยู่หลายประการ อาทิ การจัดตั้งและการดูแลศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรชุมชน โครงการฟื้นฟู เกษตรกรหลังการพัดชำระหนี้ การส่งเสริมทำการเกษตรแบบเศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาการผลิต

ในลักษณะหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ การส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกรให้เข้มแข็ง เพื่อเป็นพื้นฐานในการพัฒนาการเกษตรและส่วนสุดท้ายที่มีความสำคัญไม่น้อยเช่นกัน คือ การพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศการเกษตร เพื่อสร้างฐานข้อมูลและระบบเครือข่ายให้มีประสิทธิภาพที่จะอำนวยความสะดวกการบริหารจัดการภายใน และเผยแพร่ให้กับเกษตรกรและผู้สนใจทั่วไป ทุกโครงการดังกล่าวข้างต้นจะต้องเร่งรัดดำเนินการอย่างต่อเนื่องให้เห็นผลอย่างชัดเจนโดยเร็วที่สุด

กระผมหวังว่าคงจะได้รับความร่วมมือจากเพื่อนข้าราชการและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรทุกท่านที่จะร่วมกันทุ่มเทและมุ่งมั่นปฏิบัติงานอย่างสุดความสามารถ ซึ่งผมมีความเชื่อมั่นในศักยภาพและขีดความสามารถของพวกเราทุกคน ทั้งนี้เพื่อให้บังเกิดผลงานที่จะเป็นประโยชน์ต่อพี่น้องเกษตรกรและประเทศชาติเป็นสำคัญ

อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร

นายสาคร ประไพพงษ์

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ฝ่ายบริหาร

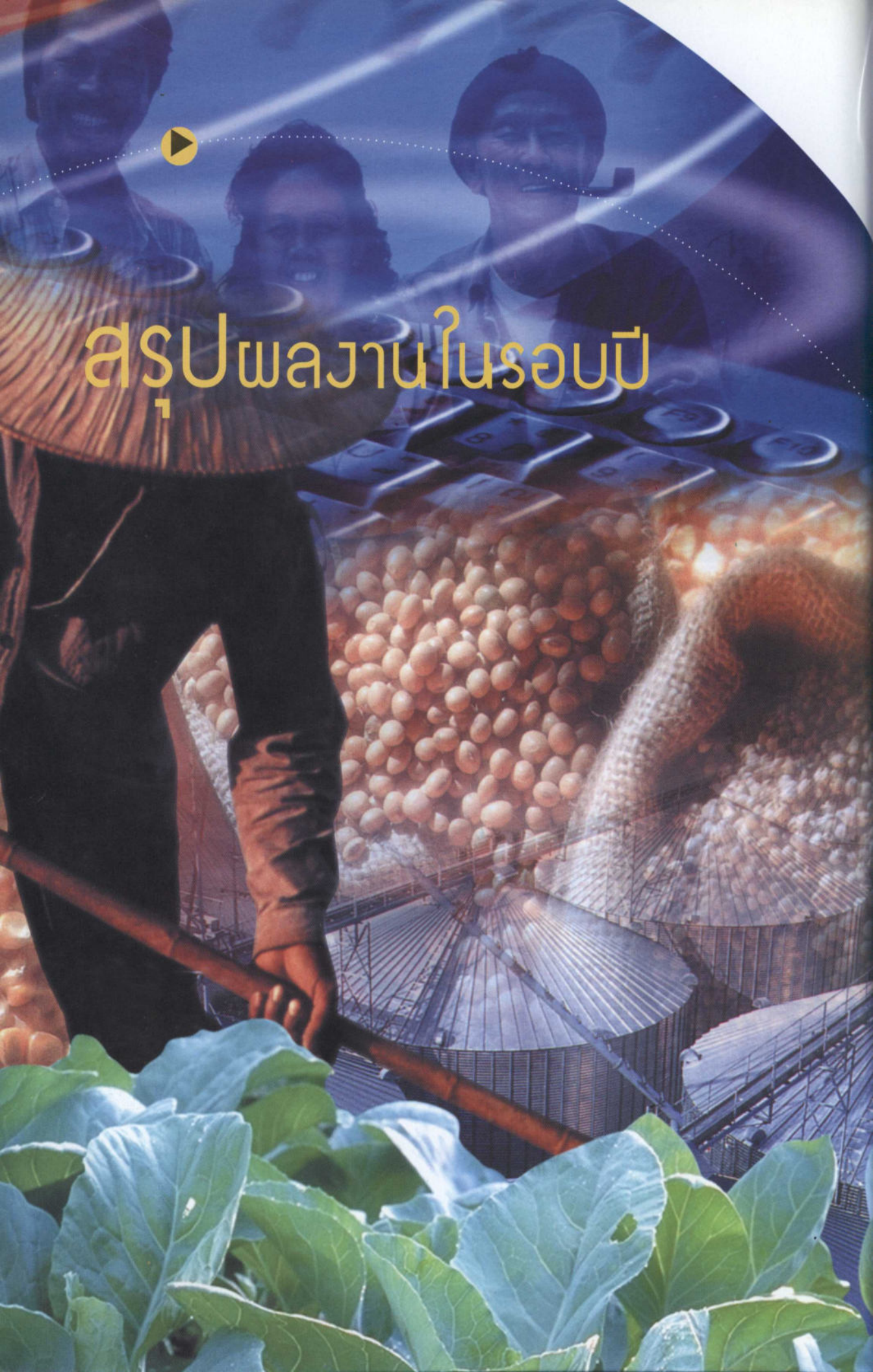
นายธงชาติ รักชากุล

รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ฝ่ายส่งเสริมและฝึกอบรม

คณะผู้บริหารและการแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมการเกษตร

ประจำปี 2545

นายอภิชาติ	พงษ์ศรีหตุลชัย	อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
นายสาคร	ประไพพงษ์	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ฝ่ายบริหาร
		รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ฝ่ายวิชาการ
นายธงชาติ	รักษากุล	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ฝ่ายส่งเสริมและฝึกอบรม
นายสมชาย	สุคนธ์สิงห์	ผู้เชี่ยวชาญด้านการผลิตพืช
นายประนอม	ศรียศวิสัย	ผู้เชี่ยวชาญด้านการขยายพันธุ์พืช
		ผู้เชี่ยวชาญด้านการป้องกันและกำจัดศัตรูพืช
นายบุญครอง	นครศรี	เลขาธิการกรม
นางพัฒนา	นาคเขียว	ผู้อำนวยการกองคลัง
นายสุรจิต	กรรณเลขา	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่
นายอภิชัย	จีงประภา	ผู้อำนวยการกองเกษตรสัมพันธ์
นายนคร	แสงปลั่ง	ผู้อำนวยการกองขยายพันธุ์พืช
นางสาวอรพิน	ธีระวัฒน์	ผู้อำนวยการกองป้องกันและกำจัดศัตรูพืช
นายเอกชัย	โอเจริญ	ผู้อำนวยการกองแผนงาน
นางณัญญา	ชุ่มฤทธิ์	ผู้อำนวยการกองฝึกอบรม
นายอรุณ	อินทลักษณ์	ผู้อำนวยการกองพัฒนาการบริหารงานเกษตร
นางสาวพะเยาว์	รัตนวิบูลย์	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมธุรกิจเกษตร
นายสมศักดิ์	สุริโย	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมพืชไร่
นางพรทิพย์	สุคนธ์สิงห์	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมพืชสวน
		หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน
นายชูชีพเทพ	พงศ์สร้อยเพชร	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคกลาง จังหวัดชัยนาท
นายนิติ	จิตรภักดี	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันตก จังหวัดราชบุรี
นายสุรพงษ์	ปราณศิลป์	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันออก จังหวัดระยอง
นางพิมพ์ดี	ดุษฎีพัชร	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น
นายประภาส	แก้ววิบูลย์	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคใต้ จังหวัดสงขลา
นายอภิชาติ	อดิเวทิน	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่
นางดาราศร์	กิตติโยภาส	ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาและส่งเสริมปัจจัยการผลิต
นายเสริมพงศ์	ชวัลสิน	ผู้อำนวยการสำนักบูรณาการส่งเสริมการผลิตการเกษตร
นายเจ็ดพงศ์	ชมภูรัตน์	ผู้อำนวยการสถาบันบริหารศัตรูพืชโดยชีวภาพ
นายวีระวัฒน์	เสถียรรานนท์	ผู้อำนวยการสถาบันเพาะเลี้ยงและจัดการพันธุ์พืช
นางสุปราณี	จันทร์ทนต์ ณ อยุธยา	ผู้อำนวยการสำนักประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
		หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ
นายอนันต์	ลีลา	หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร
นายเกวิท	นาววัฒน์	ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการเกษตรเพื่อชีวิตตามแนวทฤษฎีใหม่
นางสาวมนต์ทิพย์	กระจำเวช	ผู้อำนวยการส่วนการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
นางวัชรพร	โอฬารกนก	ผู้อำนวยการสถาบันรังสีเพื่อการส่งเสริมการเกษตร
นางยุพา	อินทราเวช	ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาเทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการส่งเสริมการเกษตร



สรุปผลงานในรอบปี

งานตามนโยบาย

▶ ด้านส่งเสริมการผลิต

▶ ด้านสนับสนุนการผลิต

▶ ด้านส่งเสริมและพัฒนา
เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร

▶ ด้านพัฒนาการบริหารงานส่งเสริมการเกษตร

▶ ด้านสนับสนุนการส่งเสริมการเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นหน่วยงานหนึ่งในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มีหน้าที่ในการพัฒนา ส่งเสริมและถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตพืชและธุรกิจเกษตรแก่เกษตรกร ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกษตรกรรวมกลุ่มเพื่อเป็นแหล่งรับและเผยแพร่ความรู้ด้านการเกษตร และปฏิบัติงานอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดหรือได้รับมอบหมาย ซึ่งในปี 2544 ได้กำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

1. เสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกร ให้มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพมีรายได้ต่อเนื่องพึ่งพาตนเองได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
2. พัฒนาขีดความสามารถในการผลิตการตลาดสินค้าเกษตรและอาหาร เพื่อการแข่งขันกับต่างประเทศและใช้ภายในประเทศ
3. อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและส่งเสริมการผลิตอย่างยั่งยืน
4. สนับสนุนกระบวนการส่งเสริมการผลิตการเกษตรให้มีประสิทธิภาพและบังเกิดผลเป็นรูปธรรม
5. ปรับโครงสร้างและพัฒนาบุคลากรของกรมส่งเสริมการเกษตร ให้เป็นหน่วยงานหลักในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรทุกสาขาแก่เกษตรกร และให้สอดคล้องกับการพัฒนาการเกษตรอย่างบูรณาการ

ในปี 2544 กรมส่งเสริมการเกษตรได้รับอนุมัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี จำนวน 5,591.09 ล้านบาท สำหรับการปฏิบัติงาน เพื่อให้เป็นไปตามภารกิจหน้าที่ และนโยบาย ได้ใช้รูปแบบการบริหารโครงการและงบประมาณในลักษณะบูรณาการกิจกรรมและงบประมาณซึ่งสามารถประมวลผลการดำเนินงานได้ดังนี้

1. งานตามนโยบาย
2. ด้านส่งเสริมการผลิต
3. ด้านสนับสนุนการผลิต
4. ด้านส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร
5. ด้านพัฒนาการบริหารงานส่งเสริมการเกษตร
6. ด้านสนับสนุนการส่งเสริมการเกษตร



งานตามนโยบาย

โครงการหนึ่งตำบล
หนึ่งผลิตภัณฑ์

โครงการฟื้นฟูเกษตรกร
หลังการพักชำระหนี้

โครงการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

โครงการเก็บข้าวเปลือก
ของกลุ่มเกษตรกร

โครงการจัดหาปุ๋ยเคมีเพื่อช่วยเหลือ
เกษตรกรโดยกลุ่มเกษตรกร



โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

เป็นโครงการตามนโยบายเร่งรัดของรัฐบาล เพื่อให้ชุมชนได้ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาสินค้า โดยรัฐบาลพร้อมที่จะช่วยเหลือในด้านความรู้สมัยใหม่ และการบริหารจัดการ เพื่อเชื่อมโยงสินค้าจากชุมชนสู่ตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

กรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้มีการสนับสนุนและส่งเสริมให้ชุมชนในท้องถิ่นสามารถ สร้างสินค้าเกษตรที่เหมาะสมกับท้องถิ่นให้เป็นแหล่งที่สร้างผลิตภัณฑ์และตลาดสำหรับผลิตภัณฑ์นั้นโดยเฉพาะมีการประกอบการและสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างต่อเนื่อง ในปี 2544 ได้สนับสนุนสถาบันเกษตรกรให้ดำเนินการผลิตภัณฑ์ต่างๆ ให้มีคุณภาพและเป็นรายได้ของชุมชน จำนวน 102 จุด/ผลิตภัณฑ์

โครงการฟื้นฟูเกษตรกร หลังการพักชำระหนี้

เป็นโครงการตามนโยบายของรัฐบาล เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อย ที่มีหนี้สินอยู่กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีวงเงินกู้ไม่เกิน 100,000 บาท ได้พักชำระหนี้เงินต้นและไม่ต้องเสียดอกเบี้ย เป็นเวลา 3 ปี ซึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรได้จัดทำโครงการฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรหลังการพักชำระหนี้ เพื่อให้เกษตรกรดังกล่าวได้มีโอกาสฟื้นฟูและสร้างรายได้ระหว่างการพักชำระหนี้ โดยดำเนินการใน 2 ลักษณะ คือ

หัตถกรรมใบยางพารา

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบ้านช่องช้าง จังหวัดสุราษฎร์ธานี





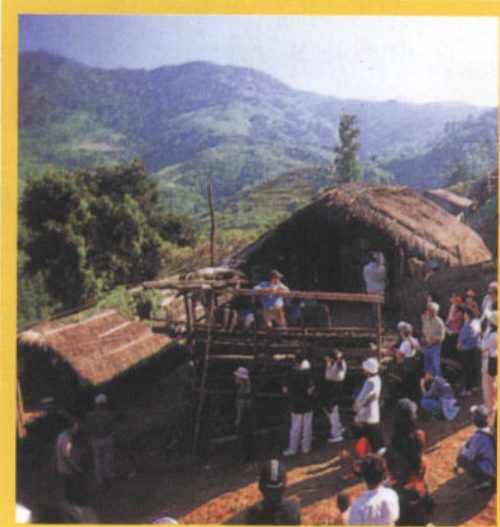
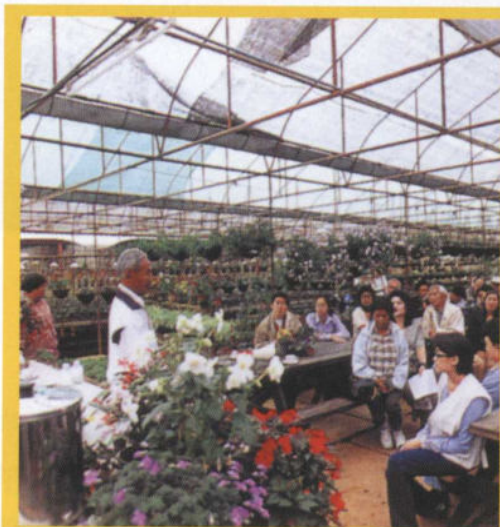
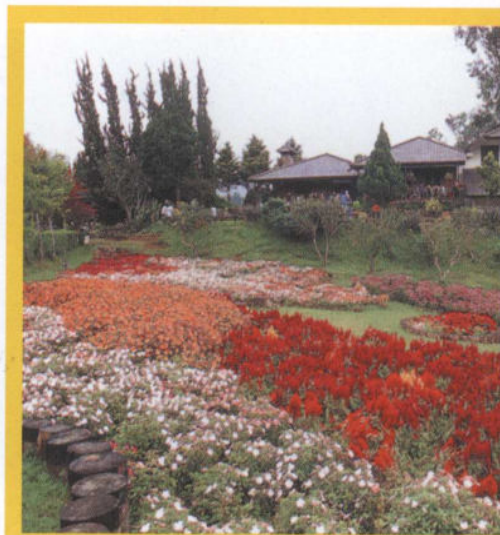
1. ส่งเสริมการผลิตแบบผสมผสานเพื่อการยังชีพ เพื่อลดค่าใช้จ่ายของเกษตรกร สร้างรายได้เสริม และให้มีอาหารที่มีคุณภาพและปลอดภัยไว้บริโภค โดยสนับสนุนปัจจัยการผลิต ได้แก่ พันธุ์พืชผักและปุ๋ยเคมีตามความเหมาะสมกับสภาพพื้นที่แก่เกษตรกร จำนวน 40,000 ราย
2. ส่งเสริมการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรกรบวจจรเพื่อสร้างรายได้แก่เกษตรกร 1,000 กลุ่ม จำนวนประมาณ 30,000 ราย โดยการฝึกอบรมด้านการผลิตและแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรกรบวจจร รวม 61 หลักสูตร และมุ่งเน้นให้เกษตรกรมีความรู้ ประสพการณ์และทักษะในด้านการรวมกลุ่ม การผลิต การจัดการผลผลิต การแปรรูป การบริหารจัดการ และการเชื่อมโยงด้านการตลาด ในลักษณะบวจจร นอกจากนี้ได้สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ชั้นพื้นฐานและอุปกรณ์แปรรูปแก่เกษตรกรตามความเหมาะสมเพื่อเป็นการฟื้นฟูอาชีพให้มีรายได้และเก็บออมไว้ใช้หนี้ต่อไป



โครงการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้ดำเนินงานส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตรขึ้น ซึ่งเป็นโครงการที่สอดคล้องกับนโยบายการสร้างรายได้ของรัฐบาลโดยการ พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เน้นการนำทรัพยากรในพื้นที่มาใช้ประโยชน์ อันได้แก่ แหล่งการผลิตการเกษตรที่หลากหลาย วิถีชีวิตของชุมชนเกษตร และมีการเพิ่มศักยภาพบุคลากรด้านการบริหารจัดการ การปรับปรุง สิ่งอำนวยความสะดวกและภูมิทัศน์ สภาพพื้นที่ การเกษตร เพื่อจูงใจให้เกิดการท่องเที่ยว ในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เป็นการกระจายปริมาณนักท่องเที่ยว จากแหล่งท่องเที่ยวหลัก ก่อให้เกิดรายได้โดยตรงจากการจำหน่ายและให้บริการ

ในปี 2544 ดำเนินงานในพื้นที่ 33 แหล่งท่องเที่ยว 29 จังหวัด มีนักท่องเที่ยวเข้าชมจำนวน 118,435 คน แยกเป็น ชาวไทย 115,930 คน ชาวต่างประเทศ 2,505 คน ทำให้ชุมชนมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าและให้บริการแก่นักท่องเที่ยว เป็นเงิน 11.47 ล้านบาท



1. หมู่บ้านผึ้งภูเขา-น้ำพอง ชมการเลี้ยงผึ้ง ชื่อผลิตภัณฑ์จากผึ้ง **ขอนแก่น โทร. 0-4325-5066**
2. เกษตรภูพาน ชมสวนผลไม้ ชื่อผลิตภัณฑ์สมุนไพร ผ้าฝ้ายทอมือย้อมสีธรรมชาติ **ขอนแก่น โทร. 0-4339-6019**
3. บ้านเชียง หัตถกรรมจักสานไม้ไผ่ ชมและซื้อสินค้าหัตถกรรมเครื่องปั้นดินเผา **อุดรธานี โทร. 0-4226-1157**
4. ศูนย์พันธุ์พืชเพาะเลี้ยง ชมเทคโนโลยีการผลิตพืช **อุดรธานี โทร. 0-4224-2141**
5. เทียวเกษตรสุรินทร์ ชมศูนย์หัตถกรรมจักสาน หัตถกรรมผ้าไหม ชมวิถีชีวิตชุมชนเกษตรทอผ้าไหมแบบดั้งเดิม **สุรินทร์ โทร. 0-4451-6071**
6. เทียวเกษตรภูเรือ ชมสวนไม้ดอกเมืองหนาว ชมศูนย์หัตถกรรมพื้นบ้านและชื่อผลิตภัณฑ์ **เลย โทร. 0-4281-1643**
7. เทียวเกษตรอุบลราชธานี ชมสวนผลไม้หน้านาชนิด ชื่อหัตถกรรมกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร **อุบลราชธานี โทร. 0-4531-1052**
8. ชมชนหัวแม่คำ ชมสวนไม้ดอกเมืองหนาว ชื่อหัตถกรรมชาวไทยภูเขาเผ่าต่างๆ **เชียงราย โทร. 0-5376-5277**
9. ดอยผาหม่น ชมสวนไม้ดอกเมืองหนาว ชื่อหัตถกรรมชาวไทยภูเขา **เชียงราย โทร. 0-5376-7066**
0. ศูนย์ผึ้งเชียงใหม่ ชมการเลี้ยงผึ้ง ชื่อผลิตภัณฑ์จากผึ้ง **เชียงใหม่ โทร. 0-5343-1262**
1. บ้านภูหินร่องกล้า ชมสวนไม้ดอกเมืองหนาว ชื่อหัตถกรรมชาวไทยภูเขาเผ่าม้ง ผักเมืองหนาวปลอดสารพิษ **พิษณุโลก โทร. 0-5538-9089**

2. เกษตรอุดรดิตถ์ ชมสวนลองกอง ลางสาด ชื่อผักปลอดสารพิษ **อุดรดิตถ์ โทร. 0-5541-1769**
3. บ้านเมธิพฤกษ์ ชมสวนผลไม้เมืองหนาว เช่น ท้อ สาลี่ บ๊วย ไม้ดอกเมืองหนาว **น่าน โทร. 0-5477-9398**
4. บางรักน้อย ชมพิพิธภัณฑ์เครื่องมือการเกษตรสมัยโบราณ ชมศูนย์ไม้ดอกไม้ประดับ **นนทบุรี โทร. 0-2903-5766**
5. เทียวเมืองเพชรบุรี ชมหมู่บ้านไร่สวนผสม แปรรูปอาหารและหัตถกรรม **เพชรบุรี โทร. 0-3247-1450**
6. อ่าวคุ้งกระเบน ชมศูนย์จำหน่ายผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ชมศูนย์การศึกษาธรรมชาติป่าชายเลน ชมการเลี้ยงปลาในกระชัง **จันทบุรี โทร. 0-3991-1532**
7. เทียวเกษตรเกาะช้าง ชมและชื่อผลผลิตเกษตรจากสวนผลไม้ ชื่อผลิตภัณฑ์แปรรูปของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร **ตราด โทร. 0-3951-1592**
8. เทียวเกษตรนครนายก ชมการปลูกตาปลา การผลิตและจำหน่ายเสื้อจากกก ชื่อผลิตภัณฑ์แปรรูป **นครนายก โทร. 0-3731-3651**
9. ล่องเรือชมสวนเรียบดลองมหาสวัสดิ์ ชมสวนไม้ผลนานาชนิด กิจกรรมในนาบัวหลวง **นครปฐม โทร. 0-3429-7152**
0. อุทยานผักพื้นบ้าน ชมอุทยานผักพื้นบ้านกว่า 800 ชนิด ชื่อผักปลอดสารพิษ **สุพรรณบุรี โทร. 0-3557-8061**
1. เทียวเกษตรสังขละบุรี ชมและชื่อผักปลอดสารพิษ ไม้ดอกไม้ประดับ **กาญจนบุรี โทร. 0-3459-5409**
2. เทียวเกษตรสมุทรสงคราม ชมสวนลิ้นจี่ การเลี้ยงปลาทิมในกระชัง ชื่อผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป **สมุทรสงคราม โทร. 0-3471-1711**

3. เทียวเกษตรเมืองอู่ข้าว อู่น้ำ ชมหมู่บ้านหัตถกรรมผักตบชวา จักสาน ไม้ผลนานาชนิด **อ่างทอง โทร. 0-3561-1296**
4. ท่องเที่ยวเกษตรเกาะยอ ชมการเลี้ยงปลากระพงขาว ผ้าทอเกาะยอ สวนไม้ผลผสม **สงขลา โทร. 0-7445-0433**
5. เทียวเกษตรภูเก็ต ชมการเลี้ยงหอยแมลงภู่ การเลี้ยงปลาในกระชัง วิถีชีวิตและธรรมชาติป่าชายเลน **ภูเก็ต โทร. 0-7622-5441**
6. บ้านทับปุด ชมอุทยานสมุนไพร อุทยานปลา อุทยานกล้วย **พังงา โทร. 0-7659-9124**
7. บ้านช้างกลาง ชื่อสินค้าเกษตร ไม้ผลนานาชนิด เดินชมภูมิทัศน์สวนป่า **นครศรีธรรมราช โทร. 0-7534-6845**
8. เกาะสมุย ชมสวนทุเรียน แปลงไม้ดอกไม้ประดับ สวนลองกอง **สุราษฎร์ธานี โทร. 0-7742-1050**
9. เกาะพะงัน ชมสวนทุเรียน กาแฟ ผลิตภัณฑ์กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร **สุราษฎร์ธานี โทร. 0-7737-7248**
0. หมู่บ้านกระจัด ชมการทำเครื่องระจุด ศูนย์หัตถกรรมกะลามะพร้าว สวนวนเกษตร **พัทลุง โทร. 0-7468-1772**
1. ศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์พืชสวน การผลิตหน้าวัวเพื่อการค้า ชมแปลงไม้ดอกไม้ประดับ **กระบี่ โทร. 0-7561-2913**
2. เทียวเกษตรเมืองชุมพร ชมสวนผลไม้ พื้นที่วนเกษตร สวนสมุนไพร **ชุมพร โทร. 0-7751-1068**
3. เทียวเกษตรเกาะพะยาม เกาะช้าง ชมสวนมะม่วงหิมพานต์ การทำยางแผ่น สวนรวบรวมพืชสมุนไพร **ระนอง โทร. 0-7782-2748**





37039055110



โครงการเก็บข้าวเปลือกของกลุ่มเกษตรกร

กรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล ในการปรับโครงสร้างด้านการเกษตร โดยการสนับสนุนให้กลุ่มเกษตรกร รวบรวมข้าวเปลือกจากสมาชิก ในช่วงต้นฤดูกาลเก็บเกี่ยวไว้ในฉาง เพื่อรอราคาและนำออกขายเมื่อราคาข้าวเปลือกสูงขึ้น ในปี 2544 มีกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน 163 กลุ่ม สมาชิก 6,129 ครอบครัว รับซื้อข้าวเปลือกจากสมาชิกได้ 9,896 ตัน จำนวนเงินดำเนินการ 60.60 ล้านบาท ซึ่งจากการดำเนินการดังกล่าว ทำให้สมาชิกกลุ่มเกษตรกรสามารถขายข้าว ได้ราคาสูงกว่าท้องตลาดต้นละ 50-150 บาท

โครงการจัดหาปุ๋ยเคมีเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรโดยกลุ่มเกษตรกร

กรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการปรับโครงสร้างด้านการเกษตร โดยสนับสนุนให้กลุ่มเกษตรกรจัดหาปุ๋ยใช้ในการผลิต ซึ่งในปี 2544 มีกลุ่มเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน 714 กลุ่ม สมาชิก 35,700 ครอบครัว ปริมาณปุ๋ยเคมีที่จัดหา 56,650 ตัน จำนวนเงินที่กลุ่มเกษตรกรกู้ยืม 313.96 ล้านบาท จากผลการดำเนินการดังกล่าวทำให้กลุ่มเกษตรกรสามารถจัดทำปุ๋ยใช้ในการผลิต ให้สอดคล้องกับความต้องการทั้งปริมาณและคุณภาพ รวมทั้งประหยัดค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต้นละ 100-300 บาท



ผลิตภัณฑ์ผ้าบาติก
กลุ่มแม่บ้านบางเทาสามัคคี จังหวัดภูเก็ต



กรมส่งเสริมการเกษตร ได้เห็นภารกิจในการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการผลิตพืช ไปสู่เกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรได้รับความรู้ เกิดการยอมรับและนำไปปฏิบัติตามโดยใช้กระบวนการ ส่งเสริมการผลิตในรูปแบบต่างๆ ดังนี้

กลุ่มนำร่อง

เป็นการรวมกลุ่มเกษตรกร ทำกิจกรรมการเกษตร เพื่อเป็นตัวช่วยให้ เกษตรกรรายอื่นๆ ได้ศึกษาดูงาน โดยมีการจัดตั้ง "จุดถ่ายทอดเทคโนโลยี" และพัฒนา "วิทยากรเกษตรกร" สำหรับถ่ายทอดความรู้ตามกระบวนการ เรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของเกษตรกร ผลจากการดำเนินงานส่งเสริมการผลิต 57 พืช/กิจกรรม ได้จัดตั้งกลุ่มนำร่อง 692 กลุ่ม เกษตรกรสมาชิก 17,521 ราย และส่งเสริมในลักษณะเฉพาะพื้นที่อีก 1,090 จุด รวมพื้นที่ส่งเสริม ทั้งหมด 183,046 ไร่ นอกจากนี้ดำเนินการในลักษณะกลุ่มนำร่องยังได้ ส่งผลให้เกษตรกรข้างเคียงใช้เป็นแบบอย่างและนำไปขยายผลและปฏิบัติ ตามอีก 9,578 ราย รวมพื้นที่ขยายผล 68,980 ไร่



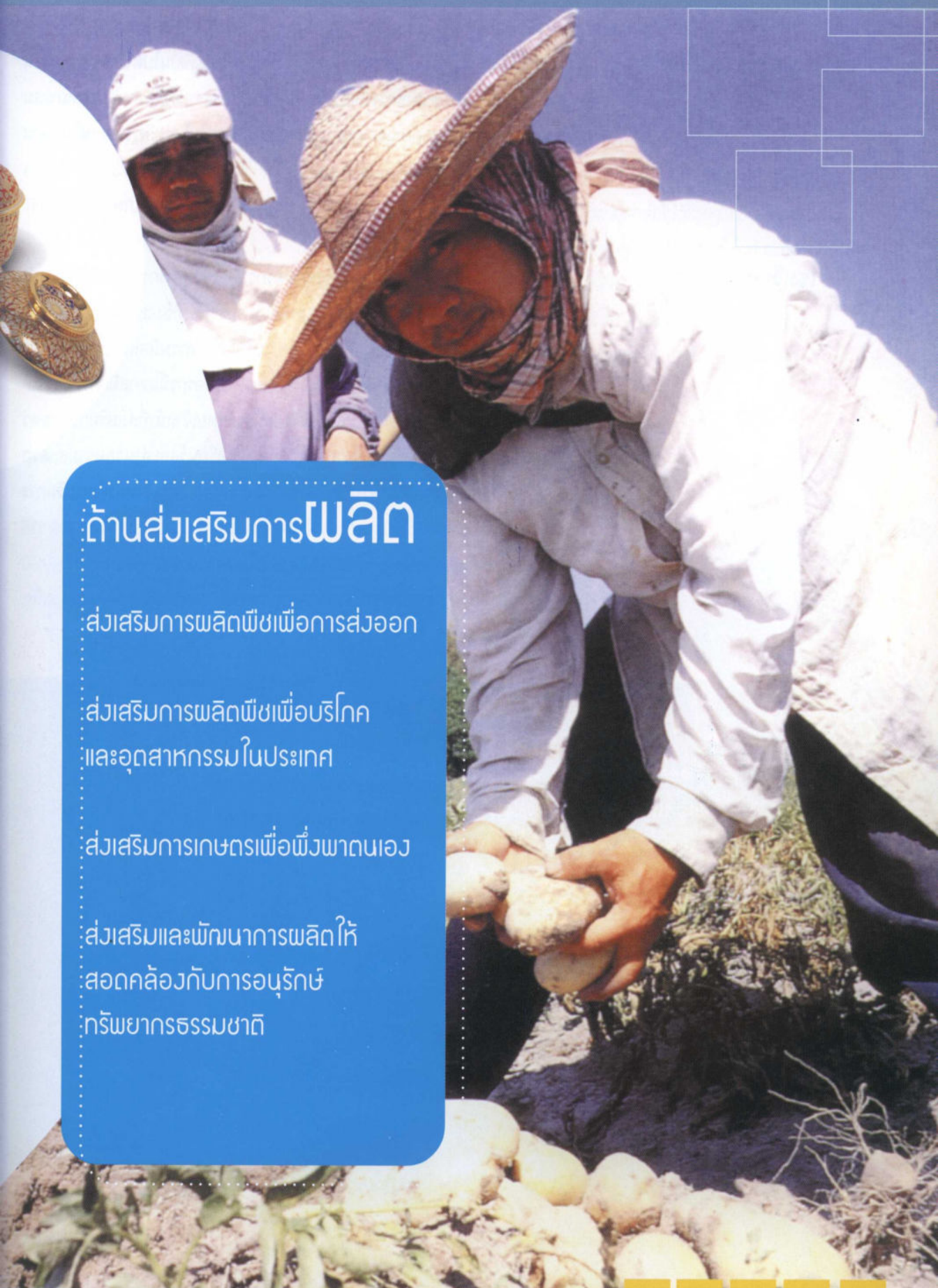
ด้านส่งเสริมการผลิต

ส่งเสริมการผลิตพืชเพื่อการส่งออก

ส่งเสริมการผลิตพืชเพื่อบริโภค
และอุตสาหกรรมในประเทศ

ส่งเสริมการเกษตรเพื่อพึ่งพาตนเอง

ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตให้
สอดคล้องกับการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติ



การเร่งรัดส่งเสริมการผลิต

เป็นการสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลในการเร่งรัดการผลิตให้เป็นไปตามเป้าหมาย เช่น เพื่อการส่งออก เพื่อทดแทนการนำเข้า โดยสนับสนุนปัจจัยการผลิตตามความเหมาะสม และถ่ายทอดความรู้ที่ถูกต้องเหมาะสม ในพื้นที่ที่มีศักยภาพในการผลิต ผลการดำเนินงานเร่งรัดส่งเสริมการผลิต 2 พืช คือ ข้าว และข้าวโพด ได้ดำเนินการใน 3,223 จุด เกษตรกร 68,460 ราย รวมพื้นที่เร่งรัด 804,600 ไร่ และเกิดการขยายผลแก่เกษตรกร 86,457 ราย ในพื้นที่ 799,384 ไร่

โรงเรียนเกษตรกร

เป็นกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรปรับเปลี่ยนทัศนคติการทำการเกษตรที่มีความสัมพันธ์และเกื้อกูลกับทรัพยากรธรรมชาติซึ่งจะส่งผลให้เกษตรกรใช้ปัจจัยการผลิตอย่างเหมาะสมเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและอนุรักษ์สภาพแวดล้อม โดยจัดกิจกรรมเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดฤดู เกษตรกรมีโอกาสฝึกการวิเคราะห์การสรุปสถานการณ์และตัดสินใจปฏิบัติได้ด้วยตนเอง โดยเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรปรับบทบาทจากผู้ถ่ายทอดความรู้มาเป็นผู้จัดกิจกรรมเรียนรู้และอำนวยความสะดวกในการเรียนที่สอดคล้องแต่ละท้องถิ่น ในปี 2544 ได้ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรให้มีความสามารถเป็นวิทยากรดำเนินกิจกรรมโรงเรียนเกษตรกรจำนวน 136 ราย และดำเนินการโรงเรียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ผักและไม้ผล รวม 429 กลุ่ม เกษตรกร 6,400 ราย และยังใช้กระบวนการโรงเรียนเกษตรกรดำเนินการในศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน รวม 1,782 กลุ่ม เกษตรกร 44,550 ราย

โดยสรุปแล้ว กรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินการส่งเสริมการผลิตในรูปแบบต่างๆ แก่เกษตรกรเป้าหมาย จำนวน 206,446 ราย พื้นที่ส่งเสริม 987,646 ไร่ และเกิดการขยายผลและปฏิบัติตามจากการดำเนินงานทั้งในส่วนของกลุ่มนาร่องและการฝึกอบรมและศึกษาดูงานของเกษตรกร รวมจำนวน 152,416 ราย ในพื้นที่ 1,052,472 ไร่ ซึ่งผลการส่งเสริมตามชนิดพืชและกิจกรรมสำคัญๆ สรุปได้ดังนี้

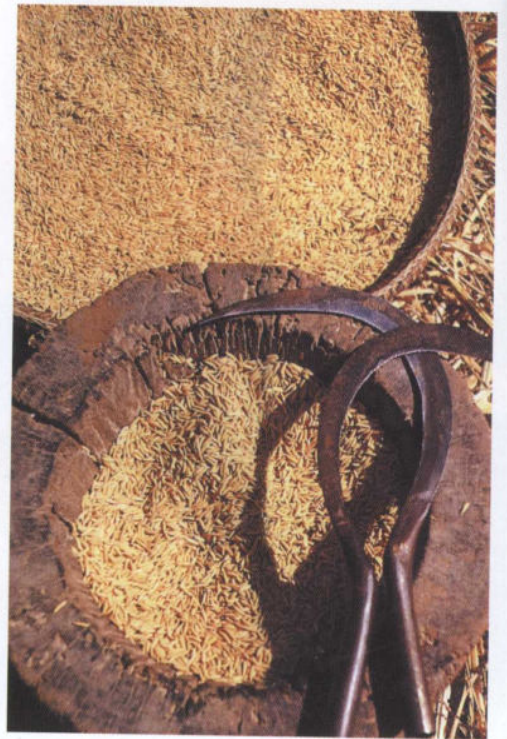


การฝึกอบรมและศึกษาดูงาน

เป็นการนำเกษตรกรไปฝึกอบรมและศึกษาดูงาน ณ กลุ่มนาร่อง และจุดดูงานต่างๆ ตามความต้องการของเกษตรกรโดยเกษตรกรเหล่านี้ต้องเป็นผู้ที่มีความสนใจจริง และพร้อมที่จะนำความรู้ที่ได้ไปปฏิบัติตามและขยายผลต่อไป ซึ่งผลการดำเนินงาน มีการพาเกษตรกรไปฝึกอบรมและศึกษาดูงาน จำนวน 114,065 ราย ซึ่งในจำนวนนี้มีถึง 56,381 ราย หรือคิดเป็นร้อยละ 49.4 ที่ได้นำความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติตาม และขยายผลสำหรับกิจกรรมที่เกษตรกรนิยมนำไปปฏิบัติตาม และขยายผลมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ การแปรรูปผลผลิต/ผลิตภัณฑ์ เรืองข้าว และการทำไร่นาสวนผสม ตามลำดับ



ส่งเสริมการผลิตพืชเพื่อการส่งออก



ผลิตภัณฑ์ข้าวสาร
กลุ่มเกษตรกรทำนาพระยาต จังหวัดสระบุรี



ข้าว

ข้าวมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการทำรายได้เข้าประเทศโดยมีการส่งออกข้าว ประมาณปีละ 6 ล้านตัน ข้าวสาร ทำรายได้กว่าปีละ 80,000 ล้านบาท อย่างไรก็ตามการผลิตข้าว ยังคงมีปัญหามางประการที่จำเป็นต้องได้รับการแก้ไข เช่น การขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดี รวมทั้งยังใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ไม่ถูกต้อง

กรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้ส่งเสริมจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชนขึ้น เพื่อเป็นศูนย์กลางในการเร่งรัดการผลิตข้าวและกระจายพันธุ์ดีของชุมชน โดยดำเนินการต่อเนื่องจากปี 2543 จำนวน 2,023 ศูนย์ และเป็นศูนย์ที่เปิดดำเนินการใหม่ในปี 2544 จำนวน 1,000 ศูนย์ ผลการดำเนินงานใน ส่วนของศูนย์ต่อเนื่องปี 2543 ได้จัดทำแปลงพันธุ์จำนวน 404,600 ไร่ เกษตรกรสมาชิก 40,460 ราย และเกิดการขยายผลแก่เกษตรกร 73,618 ราย ในพื้นที่ 603,644 ไร่ สำหรับศูนย์ เปิดใหม่ ปี 2544 นั้น ได้จัดทำแปลงผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว 200,000 ไร่ เกษตรกรสมาชิก 20,000 ราย และเกิดการขยายผลแก่ เกษตรกร 7,580 รายในพื้นที่ 100,079 ไร่ จากการดำเนินงานทำให้ชุมชนมีเมล็ดพันธุ์ข้าวดีไว้ใช้เพาะปลูก ในท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนมีการใช้เทคโนโลยีการปลูกข้าวที่ถูกต้องและเหมาะสม



มันสำปะหลัง

การผลิตมันสำปะหลังในปัจจุบัน เกษตรกรมีการปลูกในที่เดิมอย่างซ้ำซากทำให้พื้นที่ปลูกมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ และเกิดการชะล้างพังทลายของดินสูง และไม่มีการใส่ปุ๋ยเพิ่มความสมบูรณ์ของดิน กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้ส่งเสริมจัดตั้งเป็นหมู่บ้านมันสำปะหลังพัฒนาเพื่อเป็นหมู่บ้านตัวอย่างในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต มันสำปะหลังโดยให้เทคโนโลยีต่างๆที่เหมาะสมเข้าไปจัดการในลักษณะผสมผสานให้เกิดการผลิต มันสำปะหลังแบบยั่งยืนโดยดำเนินการในพื้นที่ 8 จังหวัด รวม 13 หมู่บ้าน พื้นที่ดำเนินการ 2,730 ไร่ ซึ่งได้จัดทำแปลงส่งเสริมการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต มันสำปะหลัง โดยการ

ใช้พันธุ์ระยอง 72 การใส่ปุ๋ยเคมี การปลูกแถวแฝกขวางแนวลาดชันของพื้นที่ และปลูกพืชปุ๋ยสด และมีการจัดตั้งจุดถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตมันสำปะหลังและจุดถ่ายทอดเทคโนโลยี การประกอบอาชีพเสริมตามความต้องการของชุมชน จากการดำเนินงานดังกล่าว ทำให้เกษตรกรในโครงการมีความรู้และร่วมกันอนุรักษ์ดินและเพิ่มความอุดมสมบูรณ์ของดินในพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง ตลอดจนยังเป็นแหล่งเรียนรู้เทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตมันสำปะหลัง ให้แก่สมาชิกและผู้สนใจอื่นๆ ซึ่งในปีนี้นอกจากการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรร่วมโครงการจำนวน 546 คน แล้วยังได้ขยายผลสู่เกษตรกรใกล้เคียงอีก 146 คน นำไปปฏิบัติตามในพื้นที่ 700 ไร่

JA

ปัจจุบันการผลิตยางไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาดทั้งภายในและต่างประเทศเนื่องจากเกษตรกรขาดแคลนเมล็ดพันธุ์ดี ขาดความรู้การผลิตยางเพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้น กรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้ส่งเสริมจัดตั้งกลุ่มนาร่องการผลิตยางดำ มก. 18 ในพื้นที่ 18 จังหวัด

รวม 18 กลุ่ม สมาชิก 720 ราย โดยจัดทำแปลงส่งเสริมการผลิตยางดำ มก. 18 ในพื้นที่ 3,600 ไร่ ซึ่งนอกจากเกษตรกรร่วมจัดทำแปลงส่งเสริมจำนวน 720 รายได้รับความรู้แล้วยังได้ขยายผลสู่เกษตรกรใกล้เคียงอีก 337 ราย พื้นที่ 2,925 ไร่

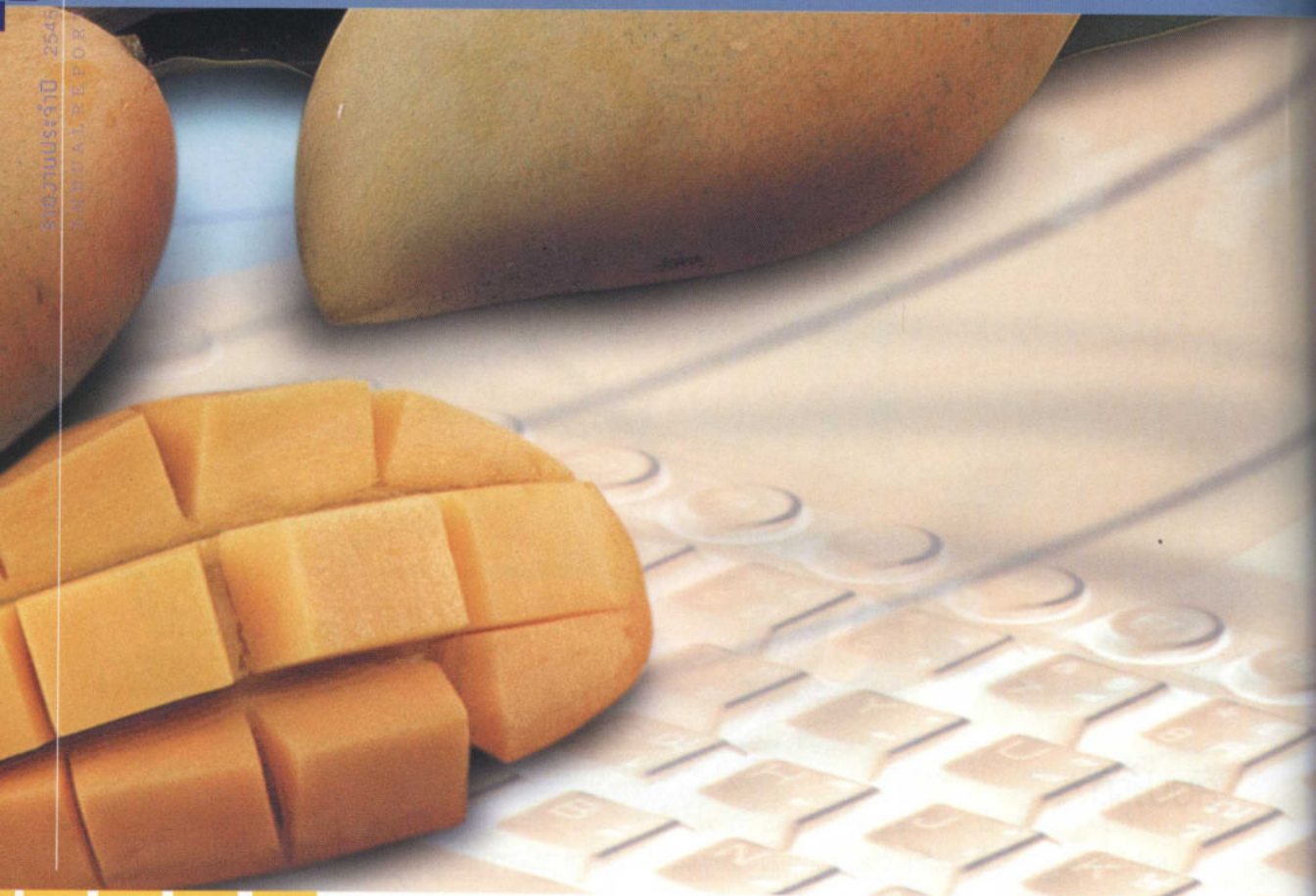


สับปะรด

ประเทศไทย เป็นผู้ผลิตสับปะรดและส่งออกผลิตภัณฑ์สับปะรดครองรายได้ใหญ่ที่สุดของโลก โดยมีมูลค่าการส่งออกปีละกว่า 10,000 ล้านบาท อย่างไรก็ตามอุตสาหกรรมสับปะรดยังขาดเสถียรภาพ เนื่องจากปัญหาต่างๆ ทั้งในส่วนของโรงงานอุตสาหกรรมสับปะรดกระป๋องและในส่วนของเกษตรกรที่ผลผลิตมีคุณภาพต่ำไม่ได้มาตรฐานของโรงงานกรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้ดำเนินการโครงการหมู่บ้านนำร่องจัดระบบการผลิตสับปะรดในพื้นที่ จังหวัดเพชรบุรี โดยจัดทำแปลงเรียนรู้การผลิตสับปะรด จำนวน 74 ไร่ เพื่อเป็นจุดถ่ายทอดเทคโนโลยีการทะยอยผลผลิตและการผลิตสับปะรดดีมีคุณภาพแก่กลุ่มผู้ปลูกสับปะรดและเกษตรกรทั่วไป

ยางพารา

ปัจจุบันประเทศไทยเป็นผู้ผลิตยางรายใหญ่ที่สุดในโลก สามารถผลิตยางธรรมชาติได้ปีละประมาณ 2 ล้านตัน ทำรายได้ให้กับประเทศปีละไม่น้อยกว่า 97,000 ล้านบาท แต่อย่างไรก็ตาม ผลผลิตและราคาที่ยังได้รับอยู่ในระดับต่ำ ตลอดจนคุณภาพของผลผลิตไม่ตรงกับความต้องการของตลาด กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้ส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มพัฒนาการผลิตยางพาราเพื่อเป็นตัวอย่างในการ ถ่ายทอดเทคโนโลยีในการผลิตยางพาราให้มีประสิทธิภาพ และพัฒนาคุณภาพยางในภาพรวมให้สูงขึ้น ดำเนินการใน 22 จังหวัด 22 กลุ่ม โดยจัดทำแปลงสาธิตการกรีดยางและบำรุงรักษาสวนยาง 22 แปลง พื้นที่ 154 ไร่ อบรมและสาธิตการผสมปุ๋ยเคมีใช้เองในพื้นที่ 7,700 ไร่ นอกจากนี้ได้พัฒนาสวนตามระบบมาตรฐาน ISO 14000 ใน 1 กลุ่ม พื้นที่ 600 ไร่ จากการดำเนินงานดังกล่าวทำให้เกษตรกรชาวสวนยางมีการใช้เทคโนโลยีการปฏิบัติอย่างถูกต้องและเหมาะสมได้ผลผลิตวัตถุดิบที่มีคุณภาพดีตรงกับความต้องการของตลาด และในปีนี้เกิดการขยายผลสู่เกษตรกรใกล้เคียง 507 ราย ในพื้นที่ 5,827 ไร่



ไม้พลา

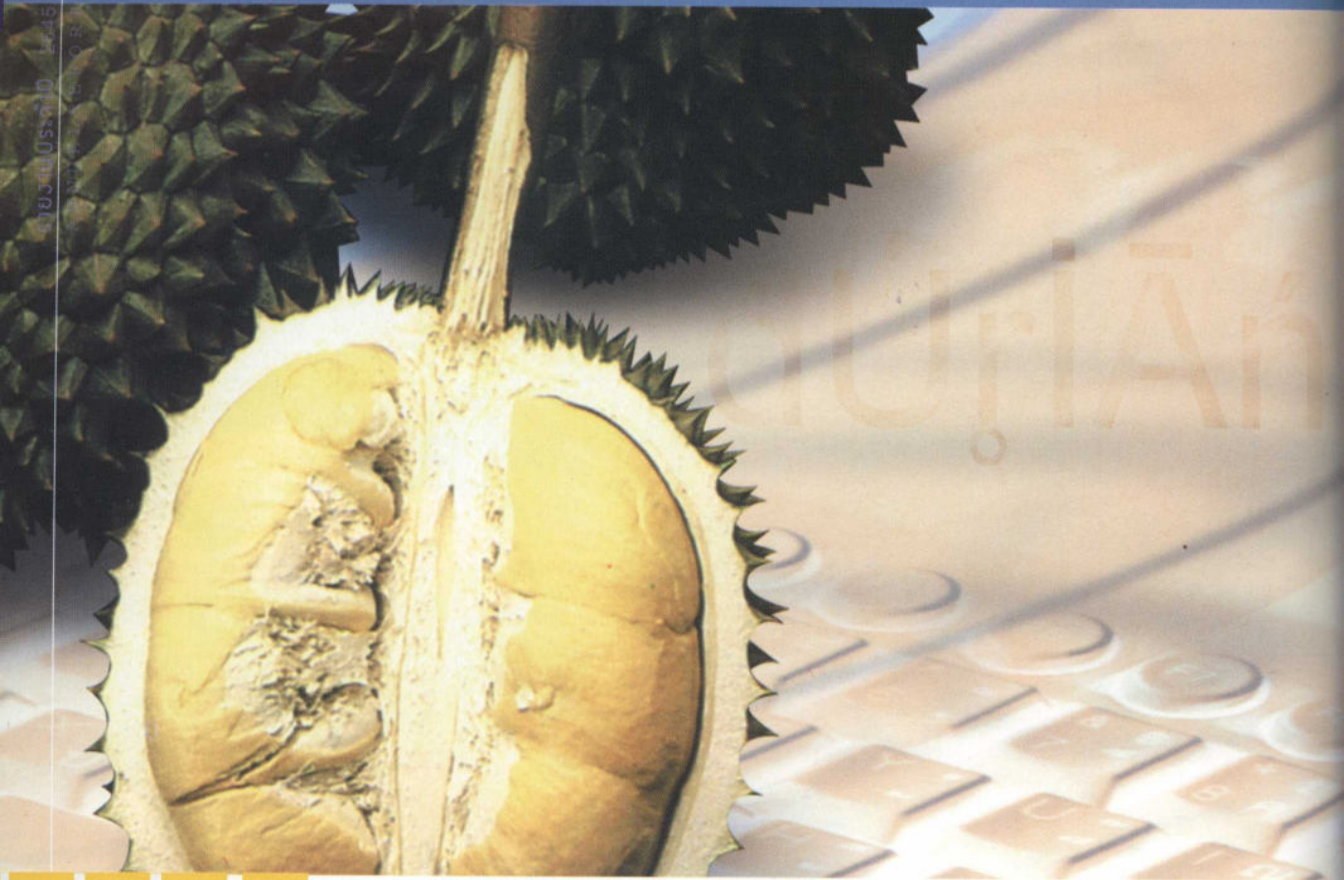
กรมส่งเสริมการเกษตรได้ดำเนินการเร่งรัดในการปรับปรุงคุณภาพผลผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด โดยมีการส่งเสริมไม้ผลเพื่อการส่งออกที่สำคัญ ดังนี้

ลำไย การผลิตลำไยในปัจจุบันบางส่วนยังไม่ได้มาตรฐานการส่งออก และเกษตรกรมีการนำสารคลอเรท ซึ่งเป็นวัฏระเบิดมาใช้บังคับให้ลำไยออกดอก โดยยังขาดความรู้ในการใช้และการเก็บรักษาอย่างถูกต้องปลอดภัย กรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้จัดตั้งกลุ่มพัฒนาลำไยเพื่อนำร่องและขยายผล การพัฒนาลำไยใน 9 จังหวัด รวม 38 กลุ่ม สมาชิก 1,140 ราย พื้นที่ 11,400 ไร่ และจัดทำจุด ถ่ายทอดเทคโนโลยี 38 จุด พื้นที่ 380 ไร่ เพื่อเป็นตัวอย่างในการส่งเสริมการผลิตลำไย และให้ เกษตรกรได้เรียนรู้การปฏิบัติดูแลรักษาสวนอย่างถูกต้องและเหมาะสม เพื่อการพัฒนาการผลิต ลำไยให้มีคุณภาพได้มาตรฐานการส่งออกต่อไป ซึ่งในปีนี้เกิดการขยายผลสู่เกษตรกรข้างเคียง 1,073 ราย ในพื้นที่ 11,827 ไร่



มะม่วง

การผลิตมะม่วงส่วนใหญ่ยังขาดในเรื่องการจัดการสวน ระบบน้ำ และ ศัตรูพืช รวมทั้งมักมีการเก็บมะม่วงอ่อน ขาดการคัดขนาดและการบรรจุหีบห่อที่ถูกต้องและเหมาะสม ทำให้มะม่วงเสียหายขณะทำการขนส่ง กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้ส่งเสริมจัดตั้งกลุ่มพัฒนาการผลิตมะม่วงเพื่อการส่งออก ดำเนินการในพื้นที่ 12 จังหวัด รวม 12 กลุ่มสมาชิก 360 ราย พื้นที่ 3,600 ไร่ และจัดทำจุดถ่ายทอดเทคโนโลยี 36 จุด พื้นที่ 192 ไร่ เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตมะม่วง ซึ่งในแต่ละกลุ่มจะจัดทำจุดถ่ายทอดเทคโนโลยี เรื่องการผลิตมะม่วงที่ดีและเหมาะสม การผลิตมะม่วงนอกฤดู และการเปลี่ยนพันธุ์มะม่วง ซึ่งจากการดำเนินการดังกล่าว ทำให้เกษตรกรผู้ผลิตมะม่วงมีการพัฒนาการผลิตอย่างครบวงจรเพื่อการส่งออกโดยมีการใช้เทคโนโลยีการผลิต และการปฏิบัติดูแลรักษาตามแนวทางเกษตรที่ดีและเหมาะสม ผลผลิตที่ได้มีคุณภาพดีสำหรับการส่งออกไปต่างประเทศ



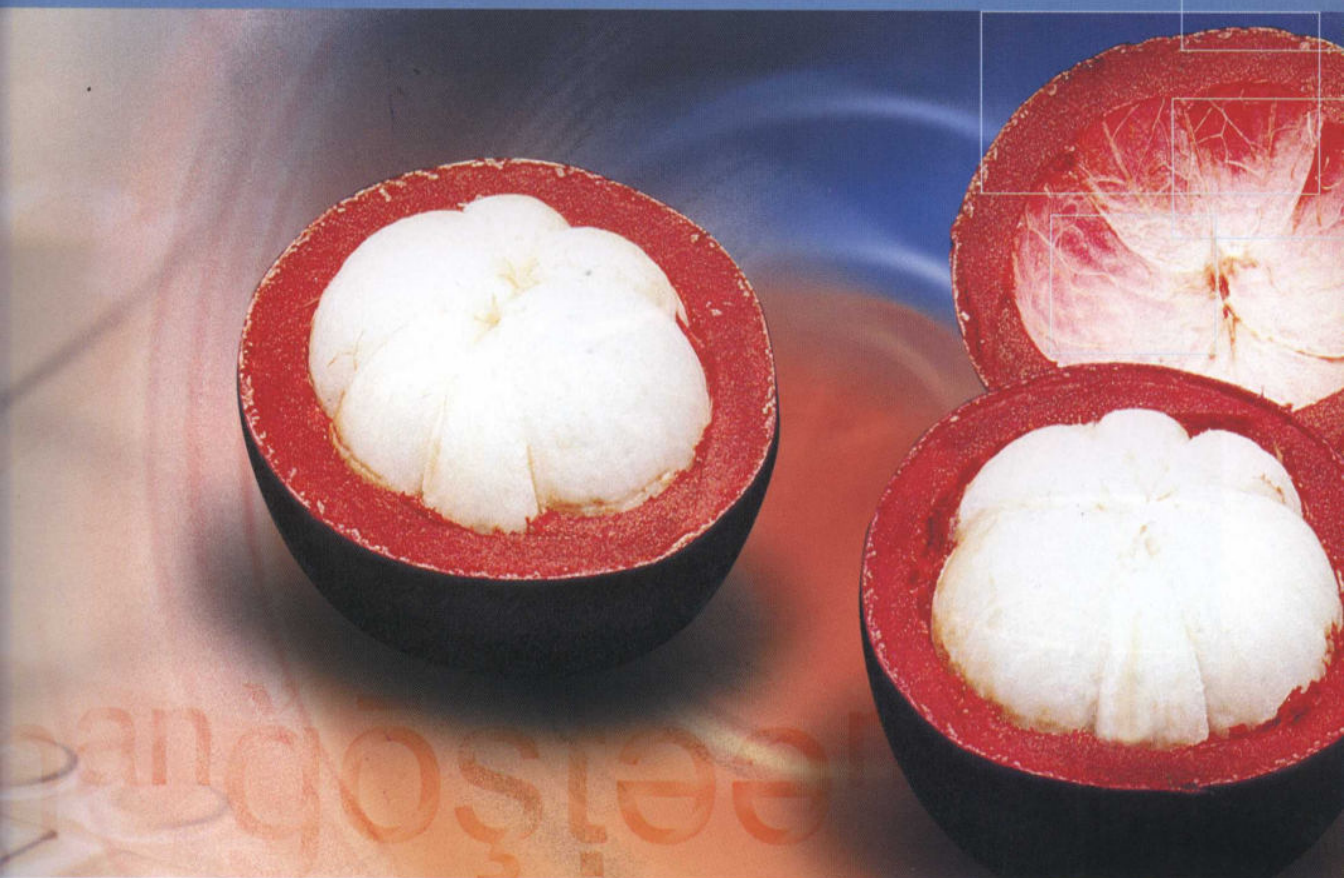
ทุเรียน

ทุเรียนเป็นไม้ผลเศรษฐกิจที่สำคัญ มีการส่งออกทั้งในรูปผลสด แช่แข็ง และแปรรูปอื่น แต่อย่างไรก็ตาม การผลิตและการตลาดทุเรียนยังมีปัญหาสำคัญที่ต้องเร่งรัดแก้ไข เช่น ปัญหาต้นทุนการผลิต คัดรูปพืช คุณภาพผลผลิต รวมทั้งปัญหาเกี่ยวกับระบบตลาดและการกระจายสินค้า กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้จัดตั้งกลุ่มนาร่องพัฒนาการผลิตทุเรียน และกลุ่มปรับปรุงคุณภาพการผลิตทุเรียน เพื่อเป็นตัวอย่างและถ่ายทอดเทคโนโลยีรวมทั้งพัฒนาการดำเนินงานในรูปแบบกลุ่มให้มีความเข้มแข็ง สำหรับกลุ่มนาร่องพัฒนาทุเรียนนั้น ดำเนินการใน 8 จังหวัด 8 กลุ่ม โดยจัดทำแปลงสาธิตถ่ายทอดเทคโนโลยี 16 แปลง พื้นที่ 80 ไร่ ส่วนกลุ่มปรับปรุงคุณภาพการผลิตทุเรียน ดำเนินการใน 22 จังหวัด 141 กลุ่ม สมาชิก 4,130 ราย พื้นที่ 42,300 ไร่ โดยพัฒนากลุ่มให้เข้มแข็ง และเพิ่มขีดความสามารถในการผลิตและบริหารจัดการรวมทั้งการตลาด ผลจากการดำเนินงาน นอกจากเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและการตลาดของสมาชิกกลุ่มนาร่อง แล้วยังเป็นตัวอย่างทำให้เกิดการขยายผลสู่เกษตรกรข้างเคียง 2,939 ราย ในพื้นที่ 25,129 ไร่



ทุเรียนทอดกรอบ

กลุ่มแม่บ้านศรีบัวทอง จังหวัดตราด



มังคุด

เป็นผลไม้ที่มีการซื้อขายตามมาตรฐานคุณภาพ ซึ่งองค์ประกอบสำคัญที่ใช้ในการกำหนดคุณภาพของมังคุด ได้แก่ ขนาดผล ลักษณะผิวผล อาการเนื้อแก้ว และอาการโรคยางไหล การผลิตมังคุดคุณภาพดี จึงมีผลโดยตรงต่อรายได้ของเกษตรกร ดังนั้นกรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้ส่งเสริมจัดตั้งกลุ่มพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพมังคุดเพื่อนำร่อง และขยายผลการพัฒนามังคุด ใน 9 จังหวัด รวม 9 กลุ่ม สมาชิก 180 ราย พื้นที่ 1,800 ไร่ และจัดทำจุดถ่ายทอดเทคโนโลยีเพื่อเป็นตัวอย่างในการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพมังคุด โดยให้เกษตรกรได้เรียนรู้การปฏิบัติดูแลรักษาสวนอย่างถูกต้องและเหมาะสม เพื่อการพัฒนาการผลิตมังคุดให้มีคุณภาพได้มาตรฐานความต้องการของตลาดต่อไป ซึ่งในปีนี้เกิดการขยายผลสู่เกษตรกรข้างเคียง 253 คน ในพื้นที่ 1,249 ไร่

พืชผัก

ปัจจุบันแนวโน้มความต้องการส่งออกพืชผักมีมากขึ้น ได้แก่ หน่อไม้ฝรั่ง กระเจี๊ยบเขียว และพริก แต่การผลิตของเกษตรกรยังผลิตได้ไม่เพียงพอทั้งปริมาณและคุณภาพ ปัญหาที่สำคัญ ได้แก่ พันธุ์ที่เหมาะสม การระบาดของศัตรูพืช และการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ไม่ถูกต้องในการเพิ่มผลผลิตและคุณภาพ กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้ส่งเสริมจัดตั้งกลุ่มนาร่องพัฒนาการผลิตพืชผัก จำนวน 10 กลุ่ม ใน 3 ชนิดพืช ได้แก่ หน่อไม้ฝรั่ง กระเจี๊ยบเขียว และ พริก ดำเนินการผลิตและการตลาดแบบครบวงจร โดยจัดทำแปลงสาธิตการปลูกพืชผักแบบที่มีคุณภาพดีในพื้นที่ 160 ไร่ เพื่อเป็นจุดถ่ายทอดเทคโนโลยีตามกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของเกษตรกร ซึ่งจะทำให้กลุ่มนาร่องพัฒนาการผลิตพืชผักเป็นต้นแบบที่สามารถเป็นตัวอย่างที่ถูกต้องและเหมาะสมแก่เกษตรกรอื่นๆ ซึ่งในปีนี้ได้มีเกษตรกรข้างเคียงมาดูและนำไปขยายผลและปฏิบัติตามจำนวน 101 ราย ในพื้นที่ 185 ไร่



ดอกกุหลาบจากเกสรัดปลา

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเขารูปช้าง จังหวัดสงขลา





ไม้ดอกไม้ประดับ

การผลิตไม้ดอกไม้ประดับเพื่อการส่งออกพบปัญหาสำคัญ คือ คุณภาพต่ำเนื่องจากการระบาดของเพลี้ยไฟในดอกกล้วยไม้ และการระบาดของโรคหัวเน่าที่ติดไปกับหัวพันธุ์ของปทุมมาและกระเจียว กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้ดำเนินการเร่งรัดการพัฒนาการผลิตไม้ดอกไม้ประดับเพื่อการส่งออก ดังนี้

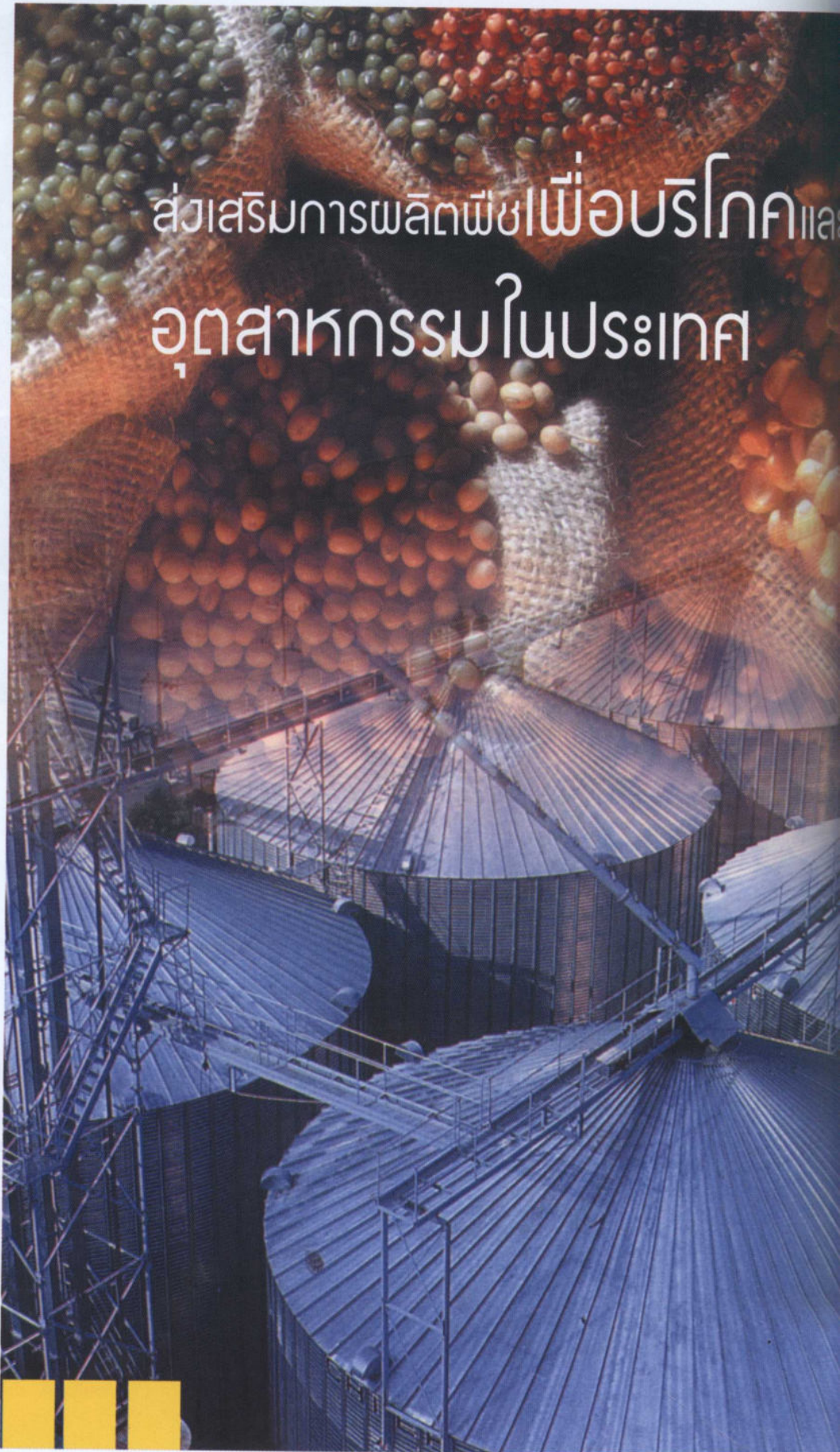
กล้วยไม้

- จัดทำสวนสาธิต เพื่อเป็นตัวอย่างการปฏิบัติในการปลูกเลี้ยงที่ถูกต้อง จำนวน 4 จุด พื้นที่ 20 ไร่

- จัดทำเขตการผลิตกล้วยไม้ปลอดเพลี้ยไฟ จำนวน 4 จุด พื้นที่ 400 ไร่

ปทุมมาและกระเจียว

- จัดทำแปลงสาธิตการผลิตปทุมมาและกระเจียวปลอดโรค เพื่อส่งออก 1 จุด



ส่งเสริมการผลิตพืชเพื่อบริโภคและ อุตสาหกรรมในประเทศ

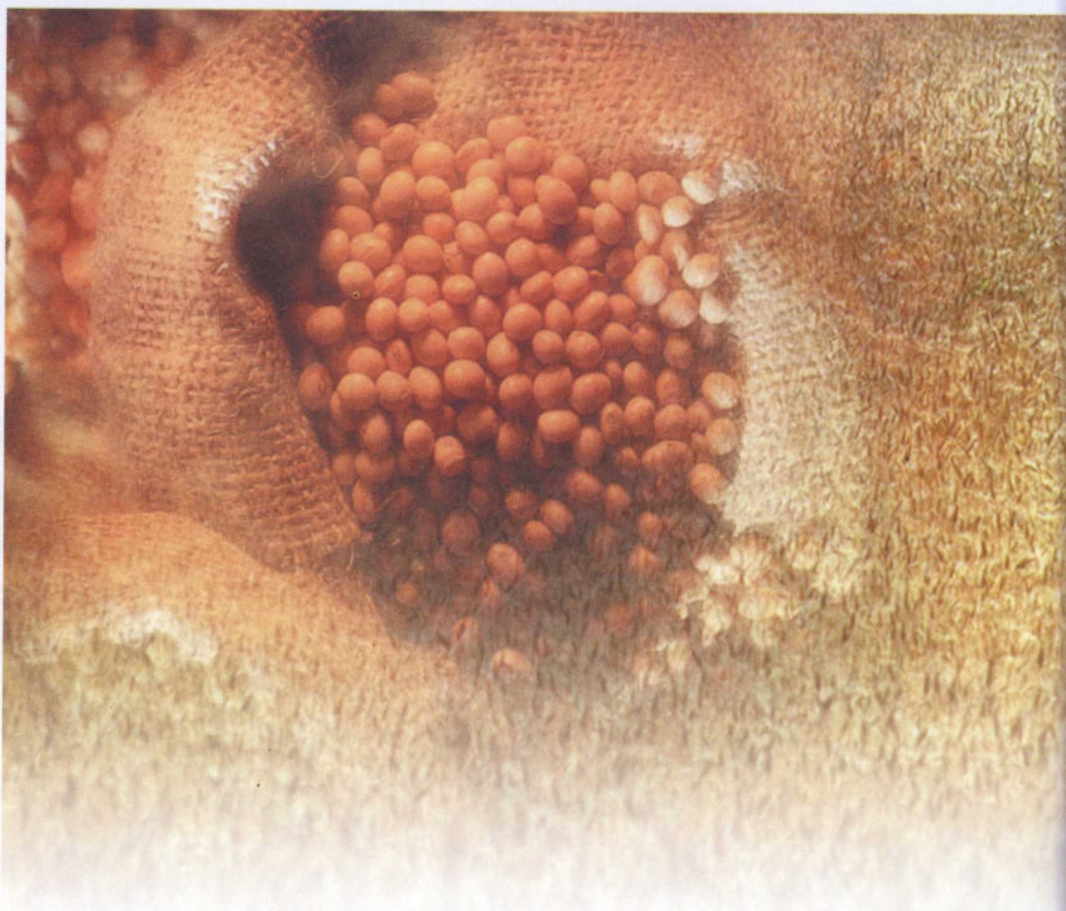


ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ปัจจุบันการผลิตข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ภายในประเทศ ผลผลิตต่อไร่ต่ำ เนื่องจากการผลิตขึ้นอยู่กับสภาพดินฟ้าอากาศ ปัจจัยการผลิตมีราคาแพง จากปัญหาดังกล่าว กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้เร่งรัดส่งเสริมการผลิตโดยจัดตั้งศูนย์ข้าวโพดชุมชน ใน 10 จังหวัด รวม 200 ศูนย์ เกษตรกร 8,000 ราย พื้นที่ 200,000 ไร่ จากการดำเนินงานดังกล่าวทำให้เกษตรกรร่วมโครงการมีการใช้เทคโนโลยีที่ถูกต้อง และเหมาะสม ซึ่งจะส่งผลทำให้ได้ผลผลิตต่อไร่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้ยังส่งผลให้เกิดการขยายผลแก่เกษตรกรข้างเคียง อีก 5,295 ราย ในพื้นที่ 95,661 ไร่

ถั่วเขียวพิวดำ

ปัจจุบันการใช้ถั่วเขียวพิวดำในประเทศเพิ่มขึ้น และในตลาดโลกเองก็มีความต้องการถึงปีละ 2 ล้านตัน ในขณะที่ปริมาณผลผลิตที่เข้าสู่ตลาดโลกน้อยกว่าความต้องการมาก อนาคตด้านการตลาดของถั่วเขียวพิวดำยังคงเป็นไปได้ดี หากสามารถผลิตให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่ตลาดต้องการ ดังนั้น กรมส่งเสริมการเกษตร จึงส่งเสริมจัดตั้งกลุ่มนำร่องเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตถั่วเขียวพิวดำคุณภาพดี ในพื้นที่ 11 จังหวัด 11 กลุ่ม เกษตรกรสมาชิก 275 ราย พื้นที่รวม 550 ไร่ เพื่อจัดตั้งจุดถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตถั่วเขียวพิวดำคุณภาพดีให้แก่สมาชิกและเกษตรกรผู้สนใจ ได้มาศึกษาเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของเกษตรกรอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูกาล ซึ่งจะมีผลทำให้เกษตรกรมีการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ถูกต้องและเหมาะสม มีเมล็ดพันธุ์ดีไว้ปลูกในฤดูกาลต่อไป ตลอดจนผลผลิตที่ได้มีคุณภาพดีได้มาตรฐานของตลาดรับซื้อ ผลจากการดำเนินงานทำให้เกิดการขยายผลแก่เกษตรกรข้างเคียง จำนวน 361 ราย ในพื้นที่ 4,619 ไร่



ถั่วเหลือง

ความต้องการใช้ถั่วเหลืองเพื่อการบริโภคในรูปแบบต่างๆ มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะความต้องการของอุตสาหกรรมผลิตอาหารสัตว์ แต่การผลิตถั่วเหลืองของไทยลดลง เนื่องจากเกษตรกรขาดเมล็ดพันธุ์ดี ทำให้การผลิตถั่วเหลืองของเกษตรกรมี ประสิทธิภาพ การผลิตต่ำ กรมส่งเสริมการเกษตร จึงส่งเสริมการผลิตถั่วเหลือง โดยการจัดตั้งศูนย์ผลิต เมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองชุมชนในพื้นที่ 22 จังหวัด 22 กลุ่ม เกษตรกรสมาชิก 1,100 ราย ในพื้นที่ 11,000 ไร่ จัดทำแปลงส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ และเพื่อเป็นตัวอย่างและถ่ายทอดเทคโนโลยี การผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองแก่สมาชิกกลุ่มและเกษตรกรผู้สนใจทั่วไป จากการดำเนินงาน ดังกล่าว ทำให้เกษตรกรมีเมล็ดพันธุ์ดีไว้ปลูกในฤดูต่อไป ตลอดจนมีการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ ถูกต้องและเหมาะสม นอกจากนี้ยังเกิดการขยายผลการผลิตถั่วเหลืองแก่เกษตรกรข้างเคียง จำนวน 617 ราย ในพื้นที่ 4,193 ไร่

ถั่วลิสง

ปัญหาการผลิตถั่วลิสงในปัจจุบัน คือ ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ ขาดการปฏิบัติดูแลรักษาที่ดีในกระบวนการผลิต ทำให้ได้ผลผลิตต่อไร่ต่ำ กรมส่งเสริมการเกษตร จึงจัดตั้งศูนย์นำร่องส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงเมล็ดโตชุมชน และศูนย์นำร่องส่งเสริมและผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงชุมชนในพื้นที่ 44 จังหวัด 52 กลุ่ม เกษตรกรสมาชิก 1,500 รายในพื้นที่ 3,000 ไร่ เพื่อจัดทำแปลงส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสง โดยให้เกษตรกรเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องตลอดฤดูปลูก จากการดำเนินงานดังกล่าว ทำให้เกษตรกรมีความรู้เทคโนโลยีการผลิตเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสงที่เหมาะสม สามารถผลิตถั่วลิสงคุณภาพดี ได้มาตรฐานเพียงพอกับความต้องการของตลาด และเกิดการขยายผลการผลิตถั่วลิสงแก่เกษตรกรข้างเคียงจำนวน 453 ราย ในพื้นที่ 1,214 ไร่

ข้าวสาลีและข้าวบาร์เลย์

เป็นรัฐพืชเมืองหนาวที่มีบทบาทความสำคัญทางเศรษฐกิจซึ่งต้องนำเข้าจากต่างประเทศ กรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้ดำเนินการส่งเสริมการผลิตเพื่อลดการนำเข้าโดยการจัดตั้งกลุ่มส่งเสริมการผลิตข้าวสาลีและข้าวบาร์เลย์ ใน 7 จังหวัด จำนวน 31 กลุ่ม เกษตรกรสมาชิก 620 ราย รวมพื้นที่ 3,100 ไร่ เพื่อจัดทำแปลงส่งเสริมและเป็นตัวอย่างถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตให้แก่สมาชิกกลุ่มและเกษตรกรทั่วไป จากการดำเนินงานดังกล่าว ทำให้เกษตรกรมีความรู้เทคโนโลยีการผลิตที่ถูกต้องและเหมาะสม ตลอดจนมีการเชื่อมโยงระหว่างผู้ผลิตและผู้รับซื้อ และเกิดการขยายผลแก่เกษตรกรข้างเคียง 116 ราย ในพื้นที่ 420 ไร่

ฝ้าย

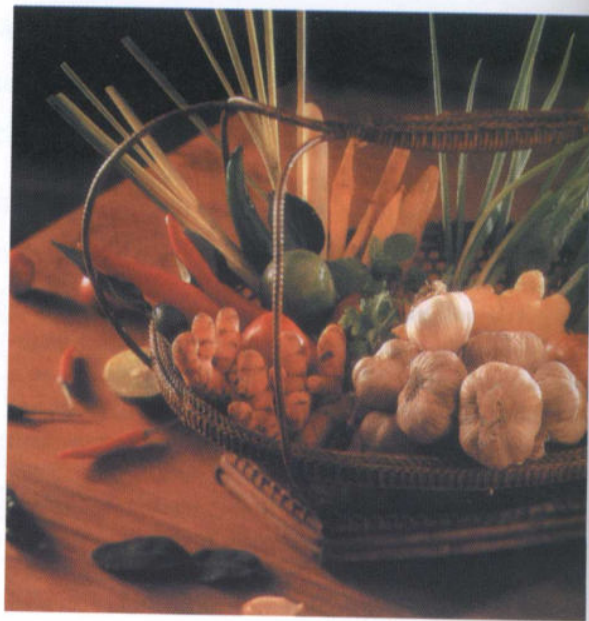
ปัจจุบันความต้องการใช้ฝ้ายเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมสิ่งทอปีละกว่า 350,000 ตัน (ฝ้ายปุย) ขณะที่การผลิตฝ้ายของประเทศสามารถผลิตได้เพียงร้อยละ 4 ของปริมาณความต้องการใช้ภายในประเทศเท่านั้นจึงต้องนำเข้าจากต่างประเทศ กรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้ดำเนินการกลุ่มนำร่องการปลูกฝ้ายอย่างยั่งยืนใน 5 จังหวัด 5 กลุ่ม เกษตรกรสมาชิก 150 ราย รวมพื้นที่ 1,000 ไร่ โดยจัดทำแปลงนำร่องการปลูกฝ้ายอย่างยั่งยืน เพื่อเป็นตัวอย่างแก่สมาชิกกลุ่มและเกษตรกรผู้สนใจทั่วไป จากการดำเนินงานดังกล่าวทำให้เกษตรกรมีความรู้การผลิตฝ้ายอย่างถูกต้องและเหมาะสม ผลผลิตฝ้ายมีคุณภาพตรงตามความต้องการของอุตสาหกรรมสิ่งทอภายในประเทศ และเกิดการขยายผลแก่เกษตรกรข้างเคียง 518 ราย ในพื้นที่ 3,218 ไร่

หม่อนไหม

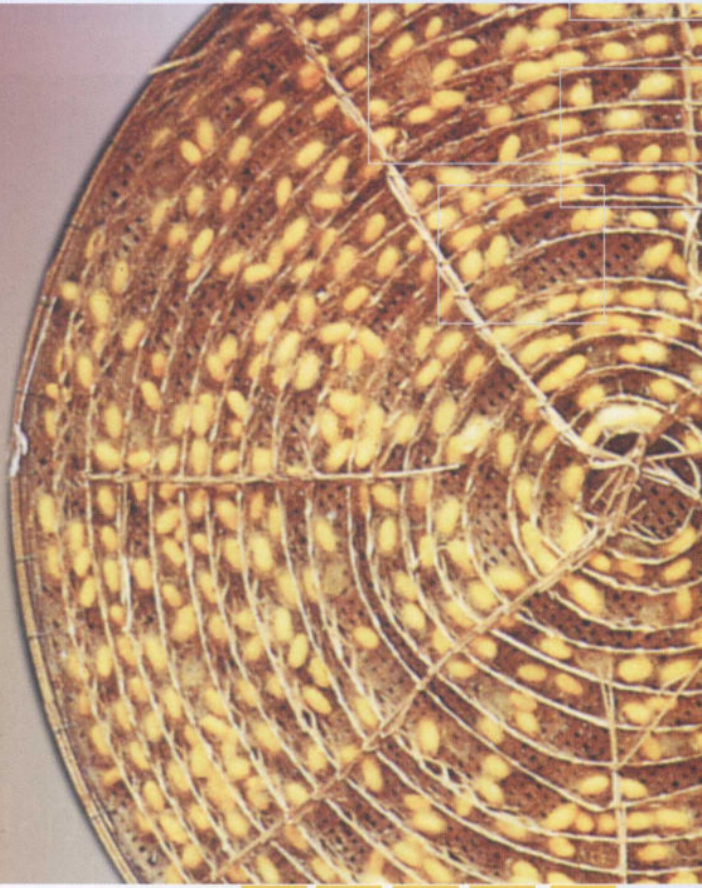
ปัจจุบัน ผลผลิตเส้นไหมยังไม่เพียงพอความต้องการใช้ภายในประเทศ ทำให้ต้องมีการนำเข้าจากต่างประเทศ ดังนั้นเพื่อเป็นการเพิ่มผลผลิตเส้นไหมให้เพียงพอความต้องการใช้ภายในประเทศและทดแทนการนำเข้า กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้ดำเนินการจัดตั้งเป็นกลุ่มชุมชนนำร่องผลิตหม่อนไหมขึ้น จำนวน 30 จุด โดยจัดระบบการผลิตหม่อนไหมมุ่งเน้นด้านการบริหารจัดการเทคโนโลยีการผลิตไหมให้มีประสิทธิภาพและลดต้นทุนการผลิตเพื่อเป็นแบบอย่างให้สมาชิกกลุ่มและเกษตรกรทั่วไปได้รับเทคโนโลยีใหม่เพื่อการเพิ่มผลผลิตไหมทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ทั้งนี้ได้ส่งเสริมการผลิตในลักษณะครบวงจร และสร้างระบบความเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายโดยเน้นด้านเทคโนโลยี



ผลิตภัณฑ์แรมทูลสมุนไพรม
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรท่าทราย จังหวัดชัยนาท



การผลิต ด้านการจัดการ ด้านการแปรรูป รวมทั้งระบบตลาด โดยการจัดตั้งกลุ่มผู้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม กลุ่มผู้เลี้ยงไหมรายย่อย กลุ่มผู้เลี้ยงไหมเพื่อผลิตไหมระบบ Seed Area ศูนย์ขยายพันธุ์หม่อนในชุมชน กลุ่มพัฒนาการสาวไหมและฟอกย้อมสีไหม กลุ่มผลิตเส้นไหมไทยใน อุตสาหกรรมขนาดย่อม กลุ่มผู้ผลิตชาหม่อนในครัวเรือน ศูนย์รวบรวมผลิตภัณฑ์หม่อนไหม พร้อมทั้งอบรมเพื่อให้ความรู้แก่เกษตรกร 2,940 ราย มีพื้นที่หม่อนพันธุ์ดีเพิ่มขึ้น 3,500 ไร่ มีผลผลิตเส้นไหมคุณภาพดีจากกลุ่มเกษตรกรดังกล่าวประมาณ 22,400 กิโลกรัม



พืชสมุนไพร

ประเทศไทยมีสมุนไพรที่ใช้เป็นยาและเครื่องสำอางประมาณ 500 ชนิด ถึงแม้ว่าพืชสมุนไพรจะมีจำนวนชนิดมากแต่ปริมาณความต้องการใช้สมุนไพรแต่ละชนิดไม่มากนัก เมื่อเทียบกับพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ เกษตรกรมีความต้องการปลูกมากแต่ตลาดก็ยังไม่ชัดเจนนัก นอกจากนี้พืชสมุนไพรที่ใช้เป็นยามีเงื่อนไขในการรับซื้อผลผลิตที่ซับซ้อน แตกต่างจากพืชเศรษฐกิจอื่น ๆ คือ คุณภาพผลผลิตอยู่ที่สารสำคัญ (ตัวยา) ในพืชนั้นๆ ที่จะต้องมีการวิเคราะห์ก่อนรับซื้อ ในปี 2544 กรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้ดำเนินการร่วมกับภาคเอกชน โดยจัดทำโครงการส่งเสริมปลูกสมุนไพรครบวงจร จำนวน 3 ชนิด คือ ไพล ชมิ้นชัน และมะแว้งเครือ ในพื้นที่ 4 จุด รวม 40 ไร่ และจัดทำศูนย์นำร่องสมุนไพรเพื่อชุมชนจำนวน 4 จุด พื้นที่รวม 40 ไร่ รวมเกษตรกรเข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 160 ราย พื้นที่ 80 ไร่ เพื่อเป็นตัวอย่างในการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตสมุนไพรแก่สมาชิกกลุ่มและเกษตรกรทั่วไป จากการดำเนินงานดังกล่าว ทำให้เกษตรกรมีความรู้เทคโนโลยีการปลูกสมุนไพรแบบครบวงจร และมีตลาดรับซื้อที่แน่นอนตามข้อตกลงล่วงหน้า และเกิดการขยายผลแก่เกษตรกรในปีต่อไป



ส่งเสริมเกษตรกรเพื่อพึ่งพาตนเอง



ไร่นาสวนผสมและเกษตรผสมผสาน

การผลิตการเกษตรของเกษตรกรรายย่อยที่ผ่านมา เป็นการผลิต กิจกรรมการเกษตรเชิงเดี่ยว และพึ่งพากิจกรรมการเกษตรเพียงไม่กี่ชนิด ทำให้เกษตรกรมีรายได้ต่ำ ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ กรมส่งเสริมการเกษตรจึงได้ส่งเสริมให้เกษตรกรรายย่อยทำการเกษตรแบบไร่นาสวนผสมและเกษตรผสมผสาน โดยจัดให้มีแปลงสาธิตตัวอย่างพร้อมเจ้าของแปลงที่ประสบความสำเร็จเป็นวิทยากรเกษตรไร่นาสวนผสม และเกษตรผสมผสาน จำนวน 76 ราย ๆ ละ 5-30 ไร่ รวมพื้นที่ ทั้งสิ้น 1,600 ไร่ เพื่อเป็นจุดถ่ายทอดและศึกษาดูงานของเกษตรกรทั่วไป อีกทั้งยังสร้างสมาชิกกลุ่มเครือข่ายรอบๆ แปลงวิทยากรเกษตรกร จังหวัดละ 10-40 รายๆ ละ 5 ไร่ รวมเกษตรกรทั้งสิ้น จำนวน 2,180 ราย พื้นที่ 10,900 ไร่

จากการดำเนินงานดังกล่าว ทำให้เกษตรกรผู้รับการถ่ายทอดและศึกษาดูงานจากแปลงผู้ประสบความสำเร็จหรือแปลงต้นแบบ นำไปขยายผลในไร่นาของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพก่อให้เกิดรายได้ต่อเนื่องตลอดปี



ผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูป (ไข่เค็ม)
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรบางกระพิก จังหวัดนครปฐม

การส่งเสริมการเกษตรอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

เป็นการดำเนินงานส่งเสริมที่มุ่งเน้นสนองพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เพื่อพัฒนาอาชีพ และให้ความช่วยเหลือราษฎรที่ยากจน กลุ่มของโครงการมีดังนี้

- โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำป่าสักอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดำเนินการให้ความช่วยเหลือราษฎรที่ได้รับผลกระทบจากการสร้างเขื่อน และพื้นที่โครงการชลประทานเปิดใหม่ ได้ดำเนินการส่งเสริมการผลิตถั่วเหลือง ข้าว ข้าวโพด ทานตะวัน รวมพื้นที่ 17,200 ไร่
- โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำปากพนังอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ดำเนินกิจกรรมการปรับระบบการผลิตพืช (ชุดคูกูกร่อง เพื่อทำไร่นาสวนผสม) จำนวน 2,217 ไร่ สนับสนุนจัดตั้งศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน จำนวน 146 ศูนย์ และส่งเสริมการทำหมู่บ้านเรียนรู้ของชาวนา จำนวน 4 จุด

- **โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน** ตามแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเน้นให้นักเรียนมีความรู้ด้านการเกษตร สามารถผลิตอาหารเพื่อนำมาประกอบอาหารกลางวัน ดำเนินการในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน 177 โรงเรียน โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ 96 โรงเรียน และ ศูนย์การศึกษาชุมชนชาวไทยภูเขา สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 20 แห่ง
- **โครงการพัฒนาถอยตุง** จังหวัดเชียงราย ดำเนินการส่งเสริมการปลูกพืชผัก ผลไม้ กล้วยพืช และไม้ดอกบนพื้นที่สูง จำนวน 7 หมู่บ้าน ในพื้นที่ 500 ไร่
- **โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ** ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้แก่ราษฎรในพื้นที่โครงการต่างๆ ได้แก่ ข้าว พืชไร่ ไม้ผล กาแฟ ชา หม่อนไหม พืชผัก ไร่นาสวนผสม รวมทั้งแปลงสาธิต แปลงแม่พันธุ์ ฟาร์มตัวอย่าง รวมทั้งสิ้น 2,791 ไร่ ห้องเลี้ยงไหม 74 ห้อง





โครงการเพิ่มขีดความสามารถในการพัฒนา การเกษตรแบบยั่งยืน UNDP (Capacity Building for Sustainable Agriculture)

เป็นโครงการที่ได้รับความร่วมมือจากโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองของชุมชน โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้องค์กรเกษตรมีความเข้มแข็งสามารถวางแผนและดำเนินกิจกรรมการพัฒนาการเกษตรแบบยั่งยืนและเพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้กับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในด้านความรู้และทักษะในการส่งเสริมแบบยั่งยืนโดยการฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรตลอดจน สร้างจิตสำนึกให้แก่ชุมชนและเพิ่มขีดความสามารถในการจัดเก็บและวิเคราะห์ข้อมูลในการคิดเอง ทำเอง

จากการดำเนินงานดังกล่าวทำให้ได้การศึกษาพื้นที่ต้นแบบใน 7 ด้าน 135 ต้นแบบ การจัดการกระบวนการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมของชุมชน รวมทั้งจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้จำนวน 220 ตำบล และจัดตั้งเครือข่ายเกษตรกรรมยั่งยืน ตลอดจนสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนสมทบกิจกรรมชุมชน 120 กองทุน เพื่อนำไปบริหารและจัดการให้เกิดการหมุนเวียนและออกงอกงายด้วยชุมชนเอง

การส่งเสริมการเกษตรบนพื้นที่สูง

เป็นการส่งเสริมการเกษตรที่มุ่งเน้น ให้เกษตรกรชาวไทยภูเขาที่มีอาหารเพียงพอต่อการบริโภคตลอดทั้งปี และมีรายได้จากการทำการเกษตร ตลอดจนส่งเสริมให้ทำการเกษตรเพื่อลดการตัดไม้ทำลายป่าและให้มีการปลูกพืชอื่นๆ เพื่อทดแทนการปลูกพืชเสพติด ในปี 2544 ได้ดำเนินการโครงการต่างๆ ดังนี้

- โครงการส่งเสริมการเกษตรในเขตชุมชนบนพื้นที่สูง ดำเนินการส่งเสริมการปลูกพืชผสมผสานในพื้นที่ 620 ไร่ การปลูกไม้ดอกพื้นที่ 40 ไร่ การปลูกผักพื้นที่ 200 ไร่ และดำเนินการส่งเสริมด้านเทคนิคเกษตร แก่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร จำนวน 60 กลุ่ม
- โครงการธนาคารอาหารชุมชน (Food Bank) ในพระราชเสาวนีย์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ดำเนินการส่งเสริมการปลูกพืชในพื้นที่ 150 ไร่

การส่งเสริมการเกษตรในเขตพื้นที่เฉพาะ

เป็นโครงการที่มุ่งเน้นการพัฒนาอาชีพการเกษตรให้กับเกษตรกรในพื้นที่ที่รัฐได้เข้าไปพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งส่วนใหญ่ยากจน พื้นที่ที่มีปัญหาในด้านการผลิตทางการเกษตร พื้นที่ที่ล่อแหลมต่อความมั่นคง โดยเน้นการพัฒนาตัวเกษตรกรให้มีความพร้อม ความเข้าใจในศักยภาพที่เป็นอยู่ และให้ทางเลือกที่เป็น การเกษตรผสมผสาน เพื่อที่เกษตรกรจะมีความมั่นคงในอาชีพและรายได้ ในปี 2544 ดำเนินการในเขตพื้นที่ต่างๆ ดังนี้

- เขตพื้นที่เพื่อความมั่นคงตามชายแดน ที่เป็นขอบรั้วของประเทศ 31 จังหวัด โดยส่งเสริมการจัดไร่นาสวนผสมในพื้นที่ 11,001 ไร่
- เขตพื้นที่เพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ พื้นที่ป่าห้วยขาแข้ง พื้นที่เขตลุ่มน้ำคลองยัน ส่งเสริมการจัดไร่นาสวนผสม ในพื้นที่ 2,256 ไร่
- เขตพื้นที่ที่รัฐได้กำหนดไว้ชัดเจน ใน เขต 5 จังหวัด ชายแดนภาคใต้ ดำเนินการส่งเสริมไร่นาสวนผสม 60 จุด พื้นที่ 6,025 ไร่



ส่งเสริมและพัฒนากาการผลิตให้สอดคล้อง กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ



กล้วยตาก
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรเกาะดู จังหวัดพิษณุโลก

ส่งเสริมควบคุมศัตรูพืชโดยชีวภาพ

สนับสนุนและส่งเสริมให้เกษตรกรใช้สิ่งมีชีวิตที่เป็นประโยชน์ และสารธรรมชาติในการควบคุมศัตรูพืช โดยทำการผลิตขยาย จัดหาศัตรูธรรมชาติ

● ตัวห้ำตัวเบียน รวมทั้งสิ้น	522.70	ล้านตัว
● เชื้อจุลินทรีย์และเมล็ดสะเดาบด	452.43	ตัน/3,370 ลิตร
● ไล่เดือนฝอย	108,497	ซอง

ตลอดจนอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตและการใช้ชีวภัณฑ์ควบคุมศัตรูพืชแก่เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร จำนวน 1,862 คน เพื่อถ่ายทอดสู่เกษตรกรให้นำไปใช้ควบคุมศัตรูพืชทดแทนการใช้สารเคมี ได้ในพื้นที่ 236,300 ไร่

ส่งเสริมและพัฒนาการเลี้ยงผึ้ง

ประเทศไทยมีศักยภาพในการเลี้ยงผึ้งสูง เพราะมีพืชเศรษฐกิจหลายชนิดและพืชธรรมชาติทั่วไปจำนวนมากเป็นแหล่งอาหารผึ้ง ซึ่งเกษตรกรสามารถประกอบอาชีพการเลี้ยงผึ้งได้ตามศักยภาพของพื้นที่ และในปัจจุบันเกษตรกรประกอบอาชีพการเลี้ยงผึ้งในเชิงการค้ามีอยู่ 2 ชนิด คือ ผึ้งโพรงและผึ้งพันธุ์ สามารถผลิตน้ำผึ้งและผลิตภัณฑ์ผึ้งชนิดต่างๆ ได้ปริมาณปีละ 2,500 – 3,000 ตัน โดยปริมาณการผลิตในแต่ละปียังไม่เพียงพอกับความต้องการของตลาด ซึ่งน้ำผึ้งทั้งภายในและต่างประเทศมีความต้องการปีละ 5,000 ตัน กรมส่งเสริมการเกษตร จึงได้ดำเนินการส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มเลี้ยงผึ้งพันธุ์ จำนวน 20 จุด เกษตรกร 200 ราย จำนวนผึ้งพันธุ์ 2,400 รัง และผึ้งโพรง จำนวน 7 จุด เกษตรกร 70 ราย จำนวนผึ้งโพรง 1,400 รัง เพื่อเป็นจุดสาธิตให้กับเกษตรกรกลุ่มที่เลี้ยงผึ้งอื่นๆ ได้ศึกษาวิธีการเลี้ยงและการจัดการฟาร์มผึ้งตลอดจนผลิตภัณฑ์ผึ้งและการตลาด

จากการดำเนินงานดังกล่าวทำให้กลุ่มผู้เลี้ยงผึ้งได้รับความรู้ในการพัฒนาการเลี้ยงผึ้งของตนเอง และกลุ่มผู้เลี้ยงผึ้งอื่นๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น



ด้านสนับสนุนการผลิต

สนับสนุนการใช้พันธุกรรม

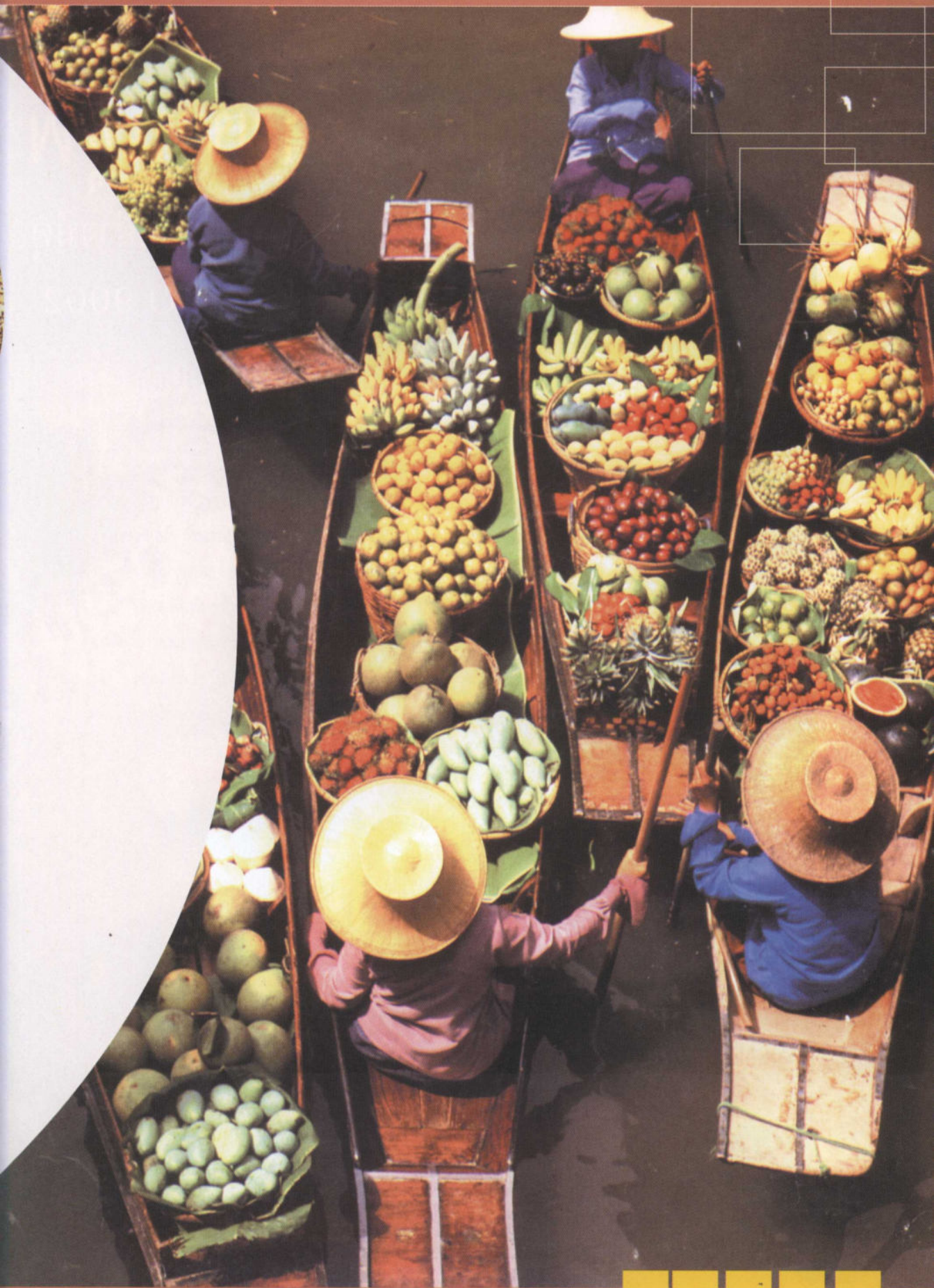
ส่งเสริมการตลาดและธุรกิจเกษตร

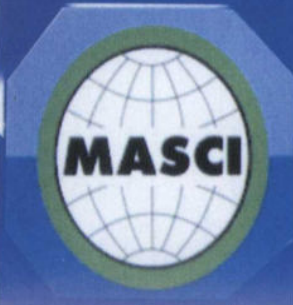
ส่งเสริมพัฒนาการผลิตและ
ควบคุมศัตรูพืชผลไม้เพื่อการส่งออก

ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลในไร่นา



สนับสนุนให้เกษตรกรใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม
เพื่อเพิ่มปริมาณผลผลิตและปรับปรุงคุณภาพผลผลิต
การดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่





กองขยายพันธุ์พืช

บริการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์อย่างมีคุณภาพ
ด้วยมาตรฐาน ISO 9002

ใบรับรองเลขที่ OMS 01046/2539





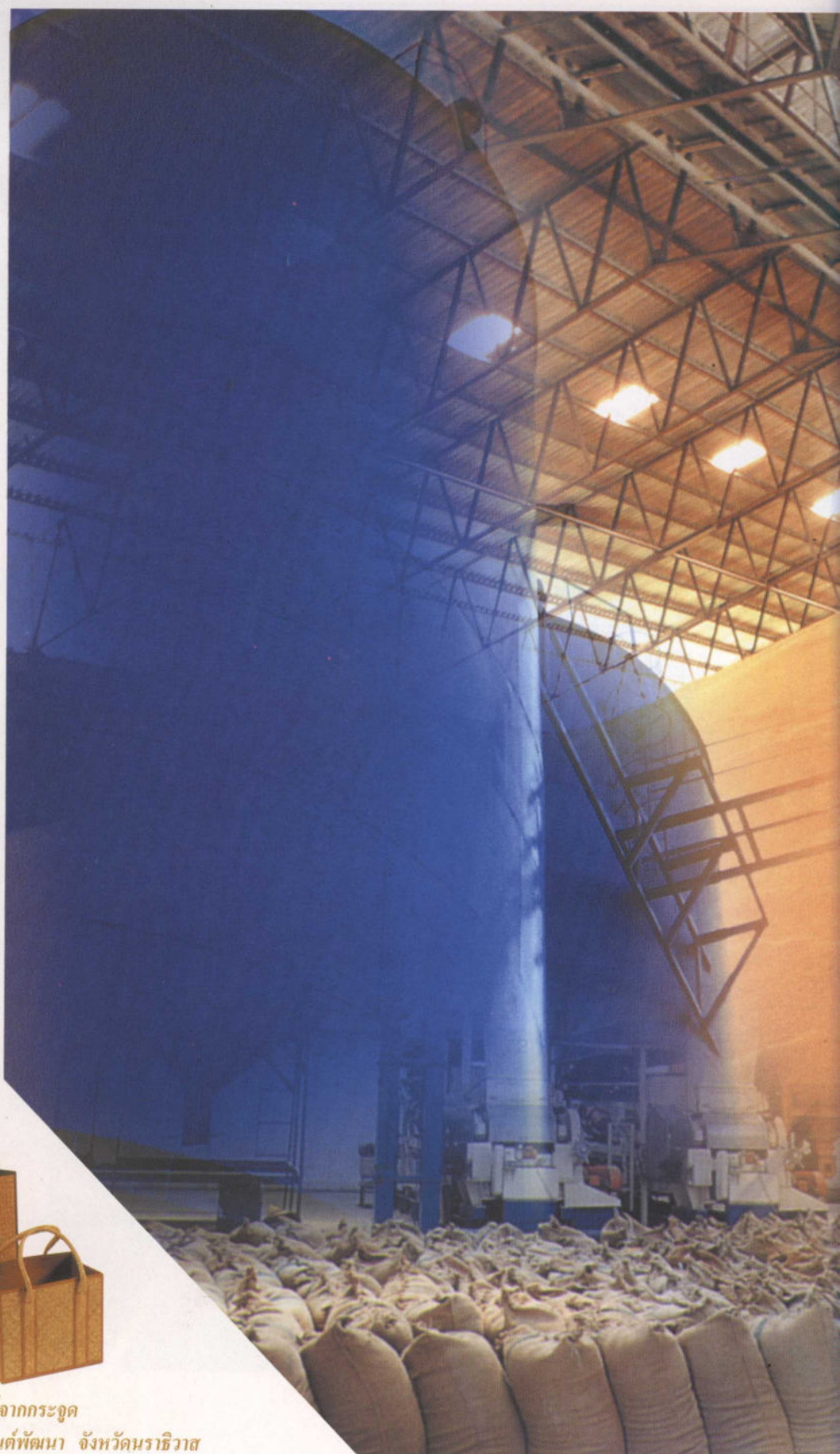
สนับสนุนการใช้พันธุ์ดี

ผลิตเมล็ดพันธุ์พืชสายพันธุ์ดี มีคุณภาพสูง รวม 10 ชนิด 35 สายพันธุ์ จำนวน 22,133 ตัน ดำเนินการโดยศูนย์ขยายพันธุ์พืช 23 แห่ง ซึ่งได้รับการรับรองระบบบริหารงานคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9002 : 1994 และมีการจัดจ่ายเมล็ดพันธุ์ดี จำนวนทั้งสิ้น 31,043 ตัน เพื่อใช้ในการส่งเสริมและสนับสนุนแก่เกษตรกรตลอดจนถ่ายทอดความรู้เรื่อง การผลิตเมล็ดพันธุ์ดีแก่เกษตรกรสมาชิกศูนย์ส่งเสริมและผลิตพันธุ์ข้าวชุมชน 2,806 ศูนย์ และการให้บริการตรวจสอบคุณภาพเมล็ดพันธุ์แก่หน่วยงานภายนอก จำนวน 14,610 ตัวอย่าง นอกจากนี้ กรมส่งเสริมการเกษตร ได้ลงนามในข้อตกลงความร่วมมือ 3 ฝ่าย กับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และบริษัทไทยธุรกิจเกษตร จำกัด เพื่อดำเนินการ "โครงการจัดหาเมล็ดพันธุ์พืชเพื่อเกษตรกร" จำหน่ายให้สมาชิกสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. จำกัด (สกต.)

ผลิตต้นพันธุ์ไม้ผลไม้ยืนต้นพันธุ์ดี จำนวน 700,000 ต้น ผลิตต้นพันธุ์พืชพันธุ์ดีปลอดโรคโดยวิธีเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช 18 ชนิด จำนวน 11.25 ล้านต้น นอกจากนี้ได้ผลิตพันธุ์ใหม่ 251,800 แผ่น และพันธุ์ฝักร 6,000 ไร่ เพื่อใช้ในการส่งเสริมและสนับสนุนแก่เกษตรกร



ผลิตภัณฑ์จากผักตบชวา
กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมหานาม จังหวัดอ่างทอง



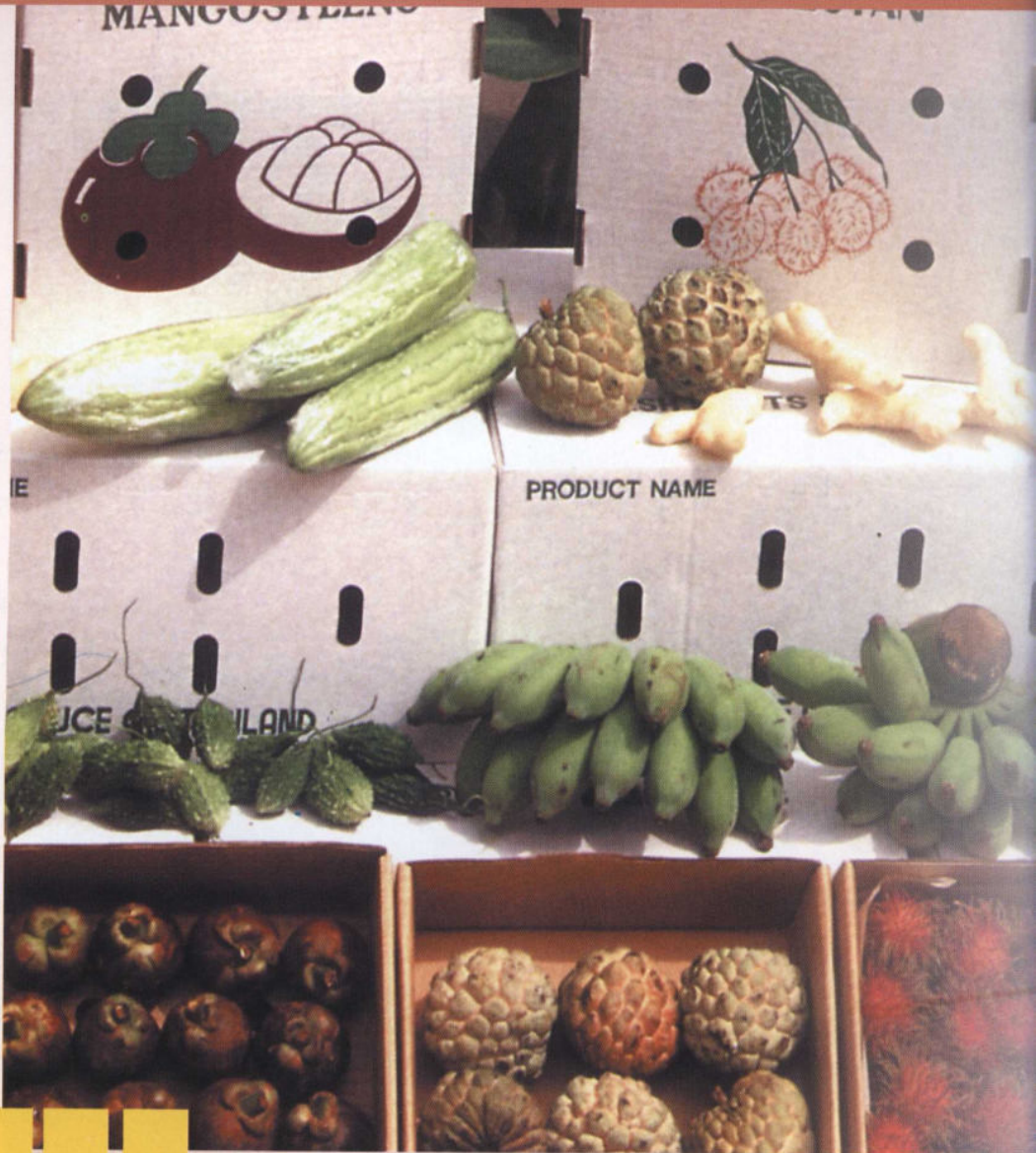
ผลิตภัณฑ์จากกระจูด

กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรดักหั่นตีพัฒนา จังหวัดนราธิวาส

ส่งเสริมการตลาดและธุรกิจเกษตร

ส่งเสริมด้านการตลาดและเป็นการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารการเกษตร และธุรกิจเกษตรเป็นการเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าเกษตรให้กับเกษตรกร โดยดำเนินการดังนี้

- ส่งเสริมตลาดข้าวสารปทุมธานี 1 ในงานข้าวใหม่ปลามัน โดยร่วมกับห้างสรรพสินค้า The Mall สามารถจำหน่ายข้าวสารปทุมธานี 1 ได้ประมาณ 40,000 ถุง
- การเชื่อมโยงผลผลิตสู่ตลาดประมูล เป็นการเตรียมความพร้อมให้เกษตรกรใน 14 จังหวัด ที่เป็นแหล่งผลไม้หลัก 5 ชนิด (ทุเรียน เงาะ มังคุด ลำไยและลองกอง) มีการผลิตสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพไปร่วมจำหน่ายโดยวิธีการประมูลที่ตลาดไท
- ดำเนินการสำรวจข้อมูลความต้องการวัตถุดิบ (พืช) ของโรงงานอุตสาหกรรมเกษตรทั่วประเทศ จำนวน 335 โรงงาน ตั้งอยู่ในพื้นที่ 56 จังหวัด มีความต้องการพืช 111 ชนิด (ผัก 43 ชนิด ไม้ผล ไม้ยืนต้น 42 ชนิด พืชไร่ 24 ชนิด ดอกไม้และสมุนไพร 2 ชนิด) โรงงานนำวัตถุดิบไปแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ 26 ประเภท
- นอกจากนี้ ยังดำเนินการรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลราคาสินค้าเกษตรประจำวัน (ราคาขายส่ง ณ ตลาดไท และ ตลาดสี่มุมเมือง) ส่งให้สำนักงานเกษตรจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อนำไปเผยแพร่สู่เกษตรกร ให้ทราบความเคลื่อนไหวราคาผลผลิตที่ตลาดค้าส่งส่วนกลาง



ส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลในไร่นา

เพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรและเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ในด้านการใช้และบำรุงรักษาเครื่องจักรกลการเกษตร เทคนิคการให้น้ำพืช และส่งเสริมการเตรียมดินอย่างถูกต้องช่วยเพิ่มศักยภาพทางผลผลิตด้วยชุดเครื่องมือไถระเบิดดินดาน ในแปลงสาธิตการปลูกมันสำปะหลัง จำนวน 8 จุด พื้นที่ 80 ไร่ สนับสนุนเครื่องจักรกลการเกษตรให้แก่กลุ่มเกษตรกร จำนวน 125 กลุ่ม พร้อมทั้งอบรมให้รู้จักวิธีการใช้และบำรุงรักษาเครื่องจักรกลการเกษตรอย่างถูกต้องให้แก่เกษตรกรและเกษตรกรหมู่บ้าน รวมจำนวน 1,700 ราย ทำให้สามารถลดค่าใช้จ่ายในการซ่อมบำรุงเครื่องจักรกลการเกษตรได้ไม่ต่ำกว่า 700 บาทต่อรายต่อปี

ส่งเสริมพัฒนาการผลิตและ ควบคุมศัตรูพืชผลไม้เพื่อการส่งออก

คุณภาพผลผลิตของผลไม้เป็นหัวใจสำคัญของการส่งออก โดยเฉพาะคุณภาพด้านปลอดศัตรูพืช กรมส่งเสริมการเกษตรสนับสนุนการส่งออกด้วยการส่งเสริม ให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตที่มีคุณภาพ มีการทอผลควบคุมแมลงวันผลไม้ การเก็บเกี่ยวผลผลิตที่ถูกต้องตลอดจนการตัดเกรด และบรรจุหีบห่อเพื่อที่จำหน่ายได้ในราคาที่สูงขึ้น และนอกจากนี้ยังสนับสนุนให้บริการควบคุมศัตรูพืชหลังเก็บเกี่ยวด้วย เทคโนโลยีขั้นสูง สอดคล้องกับเงื่อนไขกฎหมายกักกันพืชของต่างประเทศ โดยในปี 2544 ได้ดำเนินการดังนี้

- ส่งเสริมให้เกษตรกรทอผลมะม่วงเพื่อป้องกันและกำจัดแมลงวันผลไม้เพื่อการส่งออก ในพื้นที่จังหวัดฉะเชิงเทรา สระแก้ว เชียงใหม่ รวมพื้นที่ 30,000 ไร่
- บริการอบไอน้ำมะม่วงเพื่อการกำจัดแมลงวันผลไม้เพื่อการส่งออก จำแนกเป็น มะม่วงพันธุ์แรด (ดิบ) จำนวน 63.1 ตัน หนั่งกลางวัน (ดิบ) จำนวน 10.6 ตัน พันธุ์น้ำดอกไม้ (สุก) จำนวน 419.5 ตัน รวมทั้งสิ้น 493.2 ตัน
- บริการตัดคุณภาพ กำจัดศัตรูพืช แขน้แข็ง และฝักเก็บผลไม้สด ทูเรียน จำนวน 743 ตัน มังคุด (ฝักเก็บ) จำนวน 9.4 ตัน ส้มโอ (ฝักเก็บ) จำนวน 46.6 ตัน จากการดำเนินงานดังกล่าวทำให้สามารถส่งออกผลไม้ไปจำหน่ายต่างประเทศเพิ่มมากขึ้น



ด้านส่งเสริมและ พัฒนาเกษตรกร และองค์กรเกษตรกร

ส่งเสริมกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร

ส่งเสริมการผลิตและแปรรูปครบวงจร

ฝึกอาชีพการเกษตรในโรงเรียน

ส่งเสริมการออม



สนับสนุนให้เกษตรกรรวมตัวกันเป็นกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร เพื่อช่วยเหลือตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันในการประกอบอาชีพการเกษตรและอาชีพเสริมรายได้ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้เกษตรกรองค์กรเกษตรกรและชุมชนเกษตรมีความเข้มแข็ง ยั่งยืน และสามารถเป็นแกนกลางและแกนนำในการพัฒนาการเกษตร ผลการดำเนินงานที่สำคัญ ได้แก่





ส่งเสริมกลุ่ม/องค์กรเกษตรกร

ทั้งกลุ่มเกษตรกร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มเยาวชนเกษตรกรและสมาชิกเกษตรกรก้าวหน้า ได้จัดให้มีการประชุมกรรมการกลุ่มในระดับต่างๆ รวม 36,191 ราย อบรมถ่ายทอดความรู้แก่สมาชิกกลุ่ม รวม 45,483 ราย ส่งเสริมกลุ่มในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ รวม 3,888 กลุ่ม ส่งเสริมการดำเนินงานร้านค้าของกลุ่ม 250 กลุ่ม และส่งเสริมการรวมกลุ่มใหม่ 804 กลุ่ม

ส่งเสริมการผลิตและแปรรูปครบวงจร

เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้เพิ่มมูลค่าผลผลิตและเพิ่มรายได้ โดยพัฒนาปรับปรุงขบวนการผลิตให้เป็นระบบ ผลิตภัณฑ์ที่ได้มีคุณภาพ และปริมาณเป็นไปตามความต้องการของตลาด ซึ่งได้มีการส่งเสริมการผลิตและแปรรูปครบวงจรในกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร และกลุ่มที่สนใจทำกิจกรรมแปรรูป รวม 857 กลุ่ม

ฝึกอาชีพการเกษตรในโรงเรียน

เพื่อฝึกอาชีพนักเรียนให้มีความรู้และทักษะการปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์ โดยฝึกปฏิบัติจริงในลักษณะเป็นกลุ่มตามรูปแบบของ "กลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน" ดำเนินการในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมสามัญศึกษา จำนวน 1,250 แห่ง มีนักเรียนได้รับประโยชน์โดยตรง 37,500 ราย

ส่งเสริมการออม

ส่งเสริมและสนับสนุนให้กลุ่ม/องค์กรเกษตรกร ระดมเงินออมจากสมาชิกสถาบันเกษตรกร ทำให้เกิดกองทุนในรูปแบบต่างๆ ดังนี้

ชื่อกองทุน	จำนวนสถาบันเกษตรกร ที่เข้าร่วมโครงการ (กลุ่ม)	จำนวนเงินทุน (ล้านบาท)
● กองทุนเงินออมเฉลิมพระเกียรติ 60 พรรษามหาราชินี	5,187	300.00
● กองทุนเงินออมเฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา	3,493	80.52
● กองทุนพัฒนาอุตสาหกรรมในครัวเรือน	500	1.80
● เงินออมปกติของสมาชิกกลุ่มแม่บ้าน เกษตรกร	3,480	223.00
● กองทุนกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร	5,040	181.40
● เงินออมทรัพย์ของกลุ่มเกษตรกร	3,440	327.70
● เงินออมของสมาชิกกลุ่มเกษตรกร	3,440	42.51
● กองทุนหมุนเวียนกลุ่มเยาวชนเกษตร	2,360	27.40
● เงินธนาคารหมู่บ้าน	378	840.50
● กองทุนพัฒนาสถาบันเกษตรกร ภายใต้โครงการส่งเสริมเงินออม เฉลิมพระเกียรติ 72 พรรษา มหาราช		0.42
ยอดรวมทั้งสิ้น 2,025.25 ล้านบาท		

ซึ่งจากผลการดำเนินงานดังกล่าวทำให้องค์กรเกษตรกรมีเงินทุนสำรองและเงินทุนหมุนเวียน เกิดสภาพคล่องในการดำเนินกิจกรรมสามารถจัดสวัสดิการแก่สมาชิกที่มีความจำเป็นและเดือดร้อน อันส่งผลให้พี่น้องตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

ด้านพัฒนา การบริหารงาน ส่งเสริมการเกษตร

การบริหารโครงการ

ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

การพัฒนาบุคลากร

การดำเนินการตามมาตรการกำหนด

ขนาดกำลังคนภาครัฐ

การวางระบบการบริหารงานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์

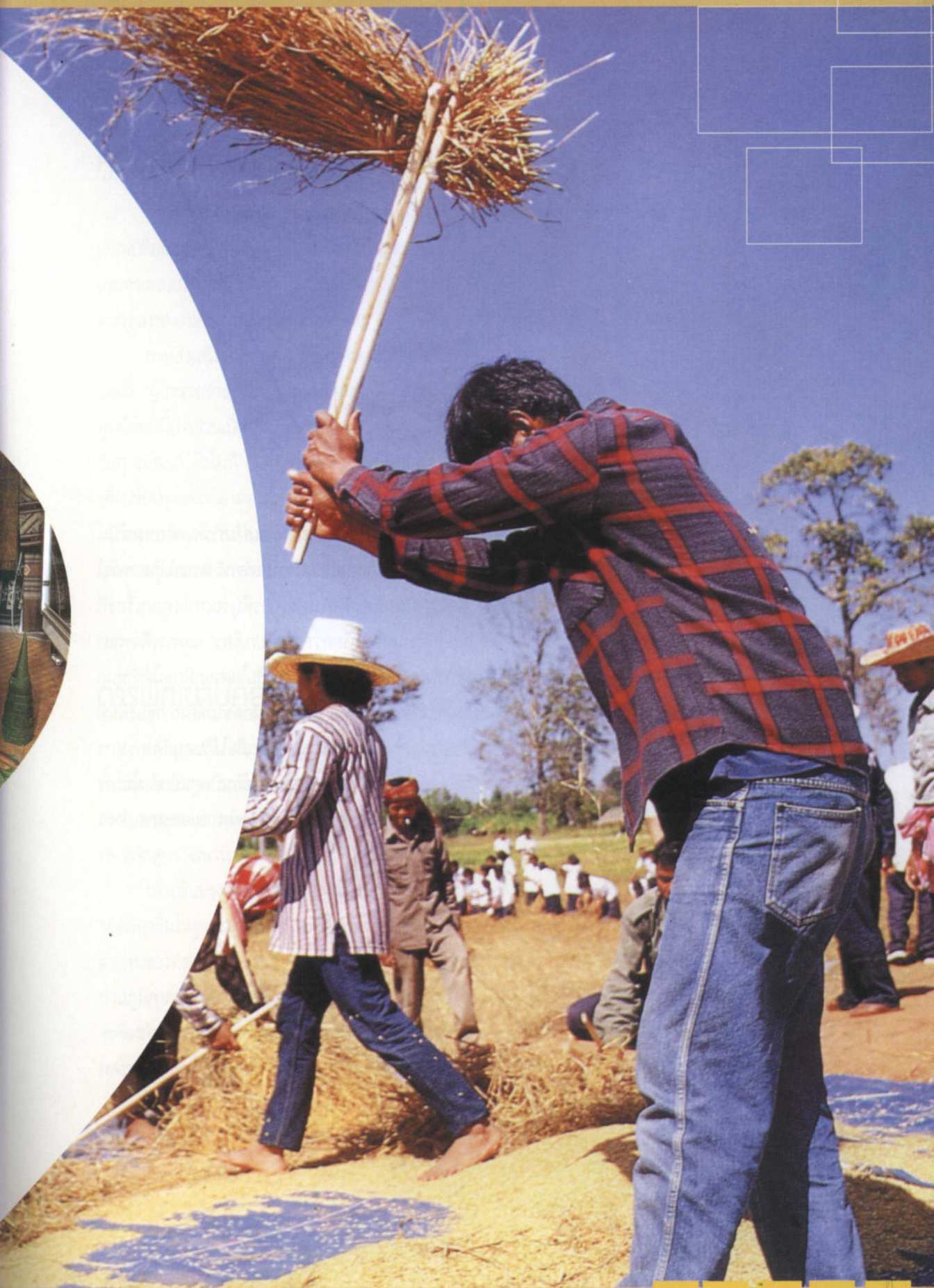
การสนับสนุนการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูล

ข่าวสาร/ความรู้การเกษตร



กรมส่งเสริมการเกษตร ยังคงยึดรูปแบบการบริหารโครงการและงบประมาณ
ในลักษณะ “บูรณาการ” และใช้ “ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล”
เป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิบัติงานต่างๆ ในพื้นที่



การบริหารโครงการ

ในส่วนกลางได้มอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรเป็นรายพืช/กิจกรรม ที่เรียกว่า "ผู้จัดการ" ซึ่งต้องทำหน้าที่แบบเบ็ดเสร็จ ตั้งแต่การวิเคราะห์สถานการณ์และความต้องการของเกษตรกร การวางแผนและจัดทำโครงการที่บูรณาการทุกๆ เรื่องที่เกี่ยวข้องเข้าไว้ด้วยกัน การจัดทำคู่มือปฏิบัติงานหรือที่เรียกว่า "สมุดปกเขียว" และการพิจารณาจัดสรรโครงการลงพื้นที่ตามความต้องการของเกษตรกรและชุมชน สำหรับในส่วนภูมิภาคได้กำหนดให้ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเป็นหลักในการเสนอความต้องการของพื้นที่ ซึ่งเป็นขั้นตอนต่อเนื่องจาก "การจัดทำแผนชุมชนแบบมีส่วนร่วม" และเมื่อได้รับอนุมัติโครงการและงบประมาณแล้ว ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลจะต้องเป็นศูนย์กลางในการบูรณาการโครงการและกิจกรรมต่างๆ ลงสู่พื้นที่และเกษตรกร โดยให้เกษตรกรและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการให้มากที่สุด



ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

เป็นเครื่องมือและช่องทางสำคัญของกรมส่งเสริมการเกษตรในการปฏิบัติงานในพื้นที่ เป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยน/เผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร ความรู้และเทคโนโลยีการเกษตร และเป็นศูนย์กลางในการให้บริการทางการเกษตรแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดบริการเดียว (One Stop Service) ทั้งนี้การดำเนินงานต่างๆ ต้องยึดหลักการมีส่วนร่วมของเกษตรกรและชุมชนเป็นสำคัญ

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้จัดตั้งศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล จำนวน 5,580 ศูนย์ โดยมี "ผู้อำนวยการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล" เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการในแต่ละศูนย์ ศูนย์เหล่านี้บางส่วนเป็นศูนย์ที่มีศักยภาพและสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่บางศูนย์จำเป็นต้องได้รับการพัฒนา ซึ่งในปี 2544 กรมส่งเสริมการเกษตรได้จัดสรรงบประมาณจำนวนหนึ่งสนับสนุนให้กับทุกศูนย์ เพื่อปรับปรุงและพัฒนาองค์ประกอบต่างๆ ของศูนย์ อีกทั้งได้จัดฝึกอบรมผู้อำนวยการศูนย์จำนวน 2,650 ราย ในเรื่องการจัดเวทีชาวบ้านและการเป็นวิทยากรกระบวนการ (Facilitator) เพื่อปรับเปลี่ยนบทบาทและพัฒนาให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการทำงานกับเกษตรกร แบบมีส่วนร่วม

การพัฒนาบุคลากร

กรมส่งเสริมการเกษตร ได้มีการพัฒนาบุคลากรของหน่วยงาน โดยวิธีหลัก คือ การอบรมหลักสูตรต่างๆ ทั้งในระดับบริหาร ระดับนักวิชาการ และเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ในพื้นที่ ซึ่งในปี 2544 ได้มีการจัดอบรมหลักสูตรต่างๆ จำนวน 41 หลักสูตร จำนวน 10,777 ราย และส่งข้าราชการไปฝึกอบรม/ประชุมสัมมนา ณ ต่างประเทศ 75 หลักสูตร จำนวน 116 ราย

การปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งข้าราชการในสายงานที่เริ่มต้นจากระดับ 1 ระดับ 2 และระดับ 3 ให้เป็นระดับสูงขึ้นในฐานะผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ จำนวน 130 ตำแหน่ง และดำเนินการประเมินบุคคลและผลงานของตำแหน่งทางวิชาการ (6ว , 7ว และ 8ว) จำนวน 94 ตำแหน่ง แยกเป็นส่วนกลาง 29 ตำแหน่ง ส่วนภูมิภาค 65 ตำแหน่ง ซึ่งข้าราชการที่ได้รับการปรับปรุงการกำหนดตำแหน่งและประเมินผลงานทางวิชาการนั้น จะต้องพัฒนาตนเองให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งที่สูงขึ้น และเสริมสร้างประสบการณ์ทางวิชาการโดยการนำเสนอผลงานทางวิชาการที่มีคุณภาพเพื่อการประเมินผลงานและแต่งตั้งให้เป็นระดับสูงขึ้นต่อไป

การดำเนินการตามมาตรการกำหนดขนาดกำลังคนภาครัฐ

- ยุบเลิกตำแหน่งว่างที่เกิดจากการเกษียณอายุราชการในเดือน ตุลาคม 2543 จำนวน 63 ตำแหน่ง แยกเป็นข้าราชการ 35 ตำแหน่ง ลูกจ้างประจำ 28 ตำแหน่ง
- ยุบเลิกตำแหน่งว่างที่เกิดจากการอนุมัติให้ข้าราชการเข้าร่วมโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิตเกษียณก่อนกำหนด (รุ่นที่ 2) ของสำนักงาน ก.พ. ในเดือนตุลาคม 2543 จำนวน 98 ตำแหน่ง
- อนุมัติให้ข้าราชการเข้าร่วมโครงการเปลี่ยนเส้นทางชีวิตเกษียณก่อนกำหนด (รุ่นที่ 3) ของสำนักงาน ก.พ. ในเดือนตุลาคม 2544 จำนวน 167 ตำแหน่ง ซึ่งจะมีผลให้กรมส่งเสริมการเกษตร ต้องยุบเลิกตำแหน่งข้าราชการเท่ากับจำนวนที่เกษียณ ดังกล่าวในปีงบประมาณถัดไป

การวางระบบการบริหารงานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์

ระบบการบริหารงานมุ่งผลสัมฤทธิ์ เป็นระบบที่ใช้ในการวัดและติดตามผลการดำเนินงานโดยเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ของงานเป็นหลัก ซึ่งเป็นโครงการที่กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการร่วมกับ สำนักงาน ก.พ. ได้มีการวิเคราะห์วิสัยทัศน์และพันธกิจ เพื่อกำหนดปัจจัยหลักแห่งความสำเร็จ (Critical Success Factors - CSFs) และตัวชี้วัดผลการดำเนินงานหลัก (Key Performance Indicators - KPIs) ที่จะใช้เป็นเครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ ในการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเกษตร มีระยะเวลาดำเนินการ 7 เดือน (มิถุนายน 2544 ถึง ธันวาคม 2544) ผลที่ได้จากการดำเนินการจะทำให้กรมส่งเสริมการเกษตรสามารถวัดผลสัมฤทธิ์ของการทำงานได้อย่างชัดเจน เป็นรูปธรรม เพื่อการบริหารงานที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ประชาชนได้รับบริการที่ดีขึ้น

การสนับสนุนการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

เพื่อเป็นการสนับสนุนนโยบายการกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ที่กำหนดให้รัฐต้องกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพึ่งตนเอง มีอำนาจและหน้าที่ในการบริหารจัดการภายในท้องถิ่นได้ด้วยตนเอง โดยคำนึงถึงเจตนาารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น

กรมส่งเสริมการเกษตรได้ให้การสนับสนุนการดำเนินงานตามนโยบายดังกล่าว ซึ่งมีโครงการและกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

● โครงการส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดีโดยกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น

ได้ดำเนินการทดลองการถ่ายโอนภารกิจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ 3 จังหวัด คือ นครราชสีมา ราชบุรี และมหาสารคาม จำนวน 6 องค์กรบริหารส่วนตำบล ซึ่งพบว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการตามภารกิจที่ทดลองถ่ายโอนได้แต่มีเงื่อนไขต้องเพิ่มอัตรากำลังเจ้าหน้าที่ และในบางภารกิจควรให้เกษตรกรในพื้นที่มีส่วนร่วมดำเนินการ แต่ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงศักยภาพและความพร้อมของท้องถิ่นด้วย

● โครงการถ่ายโอนกำลังคนสู่ท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนมาตรการเสริมการพัฒนาชนบทและชุมชน (มพช.)

กรมส่งเสริมการเกษตรได้ส่งข้าราชการเข้าร่วมโครงการ จำนวน 57 ราย โดยลงไปปฏิบัติงานกับองค์กรท้องถิ่นเป็นเวลา 1 ปี ตั้งแต่เดือนตุลาคม 2543 - กันยายน 2544

● การจัดทำแผนปฏิบัติการในการถ่ายโอนภารกิจเพื่อกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ได้จัดทำแผนการปฏิบัติการในการถ่ายโอนภารกิจ 2 ด้าน คือ ด้านส่งเสริมคุณภาพชีวิต และ ด้านการวางแผนการส่งเสริมการลงทุนพาณิชยกรรมและการท่องเที่ยว ซึ่งแผนปฏิบัติการดังกล่าวอยู่ระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข้อมูล ข่าวสาร/ความรู้การเกษตร

กรมส่งเสริมการเกษตร ดำเนินการเผยแพร่ความรู้และข้อมูลข่าวสารการเกษตร รวมทั้งประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ของกรมส่งเสริมการเกษตรสู่เกษตรกรและ สาธารณชนผ่านสื่อมวลชน สื่อเอกสารสิ่งพิมพ์ สื่อโทรทัศน์ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรและสื่ออื่นๆ

การดำเนินงานเผยแพร่ประชาสัมพันธ์นั้น มีการดำเนินงานในลักษณะเครือข่ายระหว่าง ส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อสนับสนุนการส่งเสริมการเกษตรของพื้นที่ในเขตรับผิดชอบ ทำให้บุคคลเป้าหมายมีโอกาสรับทราบข่าวสารที่สำคัญตามนโยบายและข้อมูลข่าวสารที่สอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่ จากสื่อ/ช่องทางต่างๆ อย่างทั่วถึง กิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์หลัก ที่ดำเนินการ ได้แก่

1. **การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ทางสื่อมวลชน** เผยแพร่ข่าวนโยบาย และคำแนะนำการเกษตร ตามฤดูกาลและสถานการณ์ ทางช่องทางต่างๆ ดังนี้
 - หนังสือพิมพ์ จัดทำข่าวแจก บทความ ความเคลื่อนไหวด้านการเกษตรไม่ต่ำกว่า 9,300 ข่าว เผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์รายวัน ทั้งในส่วนกลางและ ส่วนภูมิภาค
 - วารสารการเกษตร จัดทำวารสารส่งเสริมการเกษตรรายเดือน 12 ครั้ง รวม 90,000 ฉบับ รวมทั้งเผยแพร่บทความทางวารสารการเกษตรอื่นๆ เช่นวารสารเทคโนโลยีชาวบ้าน วารสารเคหการเกษตร เป็นต้น
 - วิทยุกระจายเสียง ดำเนินการจัดรายการวิทยุ 60 รายการ ออกอากาศ 3,700 ครั้ง ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร (AM 1386) และทางสถานีวิทยุกระจายเสียงในท้องถิ่น
 - โทรทัศน์ จัดทำข่าวกิจกรรม เผยแพร่ทางสถานีโทรทัศน์ และเชิญผู้สื่อข่าวจาก สถานีโทรทัศน์ร่วมทำข่าวเผยแพร่ รวมทั้งให้ความร่วมมือในการผลิตรายการเกษตร ทางโทรทัศน์

2. การผลิตสื่อเอกสารสิ่งพิมพ์ โสตทัศน และ เทปเสียง เพื่อเผยแพร่ความรู้การเกษตรทั่วไปรวมทั้งสนับสนุนโครงการและการบริหารงานส่งเสริมการเกษตร ดังนี้
 - เอกสารสิ่งพิมพ์ ผลิตในรูปแบบเอกสารคำแนะนำ แผ่นพับ แผ่นปลิว และคู่มือปฏิบัติงาน 550 เรื่อง จำนวน 884,760 ฉบับ
 - โสตทัศน ผลิตสื่อโสตทัศน จำนวน 210 เรื่อง
 - เทปเสียงความรู้การเกษตร 470 เรื่อง รวม 13,900 ม้วน เพื่อเผยแพร่ทางหอกระจายข่าวในพื้นที่
3. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรในรูปแบบต่างๆ มีการดำเนินการดังนี้
 - นิทรรศการการเกษตร จัดแสดงนิทรรศการการเกษตร รวม 250 ครั้ง
 - การประกวดพืชและผลิตภัณฑ์การเกษตร จัดการประกวด 170 ครั้ง
 - การคัดเลือกเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรดีเด่น 8 ประเภท ทั้งในระดับจังหวัด/ภาค/ประเทศ เพื่อเชิดชูความสามารถของเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรให้เป็นแบบอย่างแก่เกษตรกรในพื้นที่
 - โรงเรียนเกษตรทางไกล เผยแพร่หลักสูตรการผลิตผักที่ปลอดภัยจากสารพิษทางสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร และ สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเครือข่ายเพื่อการศึกษา 12 สถานี ออกอากาศระหว่างเวลา 05.00 - 05.30 น. เป็นเวลา 4 เดือน (กรกฎาคม - ตุลาคม 2544) มีผู้สนใจลงทะเบียนเรียน จำนวน 4,000 คน และมีการแจกประกาศนียบัตรให้บุคคลที่ผ่านการทดสอบ
4. การให้บริการอื่นๆ ได้แก่ การให้บริการข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 การให้บริการเอกสารคำแนะนำแก่ผู้สนใจทั่วไป การให้บริการล่าเนาและยืมเทปโทรทัศน์ และการให้บริการยืมวัสดุอุปกรณ์ในการจัดนิทรรศการและการประกวด

จากการดำเนินการกิจกรรมเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ดังกล่าว ทำให้กรมส่งเสริมการเกษตรสามารถเผยแพร่ประชาสัมพันธ์นโยบายและผลงานของกรมส่งเสริมการเกษตรได้อย่างกว้างขวาง ทำให้เกษตรกรและประชาชนทั่วไปเกิดความเข้าใจและให้ความร่วมมือในการดำเนินงานส่งเสริมการเกษตรตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลเพื่อการพัฒนา รายได้และคุณภาพชีวิตของเกษตรกร

ด้านสนับสนุน การส่งเสริมการเกษตร

การประชุมสัมมนากล้วยนานาชาติ ครั้งที่ 1
(Banana Symposium)

งานแสดงสินค้าผักและผลไม้นานาชาติ
(Fruit Logistica 2001)

งานแสดงสินค้าเกษตรในงาน
The SIAL International Food Show

งานภูมิปัญญาเกษตรไทย

งานเทศกาลไหมไทย

งานสินค้าเกษตรไทย
ภาคภูมิใจทั้งผู้ให้และผู้รับ







การประชุมสัมมนากล้วยนานาชาติ ครั้งที่ 1 (Banana Symposium)

กรมส่งเสริมการเกษตรร่วมกับองค์กรกล้วยนานาชาติ (International Network for the Improvement of Banana and Plantain : INIBAP) และมหาวิทยาลัยนเรศวร จังหวัดพิษณุโลก ดำเนินการจัดประชุมและสัมมนากล้วยนานาชาติ ครั้งที่ 1 ระหว่างวันที่ 5-8 พฤศจิกายน 2543 ณ ศูนย์การประชุมแห่งชาติสิริกิติ์ กรุงเทพมหานคร เพื่อแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีด้านการผลิตและการตลาด ผลงานวิจัยใหม่ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน โดยมีกิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ นิทรรศการพันธุ์กล้วย กระบวนการผลิตกล้วย การใช้ประโยชน์จากกล้วย การประกวดกล้วยไทยและกล้วยนานาชาติ สาธิตการแปรรูปอาหารและสิ่งประดิษฐ์จากกล้วย รวมทั้ง การจัดสัมมนาทางวิชาการเกี่ยวกับการผลิตและตลาดกล้วย การนำเสนอผลงานทางวิชาการ เจริญธุรกิจ เสวนาโต๊ะกลมซึ่งผลจากการจัดงานดังกล่าวทำให้ได้สายพันธุ์กล้วยกลับคืนมาและเป็นการปรับปรุงพัฒนาพันธุ์กล้วย



งานแสดงสินค้าผักและผลไม้นานาชาติ (Fruit Logistica 2001)

กรมส่งเสริมการเกษตรเข้าร่วมงานแสดงสินค้าผักและผลไม้นานาชาติ Fruit Logistica 2001 ระหว่างวันที่ 18-20 มกราคม 2544 ณ ศูนย์การแสดงสินค้าระหว่างประเทศ กรุงเบอร์ลิน สหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี สินค้าที่นำไปแสดงได้แก่ ผลไม้สด ผักสด อาหารกระป๋อง และอาหารแปรรูป ของกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร มีภาคเอกชนผู้ส่งออกของไทยเข้าร่วมงาน 11 บริษัท และมีนักธุรกิจจากสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมนี กลุ่มประเทศยุโรปและตะวันออกกลางร่วมเจรจาทำธุรกิจไทย จำนวน 60 ราย เป็นการขอข้อมูลด้านราคา แหล่งผลิตการขนส่งและสนใจจะเดินทางมาชมแหล่งผลิตในประเทศไทย

งานแสดงสินค้าเกษตรในงาน The SIAL International Food Show

กรมส่งเสริมการเกษตรเข้าร่วมจัดนิทรรศการแสดงสินค้าเกษตร อาหาร ผัก ผลไม้ ในงาน The SIAL International Food Show ระหว่างวันที่ 4-6 มีนาคม 2544 ณ นครมอนทรีออล ประเทศแคนาดา สินค้าที่นำไปจัดแสดง ได้แก่ ผลไม้สด ผักสด เครื่องเทศ เครื่องแกง น้ำมันหอมระเหย ธัญพืช ข้าวโพดหวาน ผลไม้อบแห้งและแปรรูป มีนักธุรกิจ ที่มีความสนใจสอบถามข้อมูล และสนใจจะสั่งซื้อสินค้า จากคูหาประเทศไทย จำนวน 90 ราย สินค้าที่ได้รับความสนใจ มากที่สุดคือ กลุ่มของเครื่องเทศ สมุนไพร รongลงมาคือ ผลไม้สด ข้าวสารและน้ำมันหอมระเหย



งานภูมิปัญญาเกษตรไทย

กรมส่งเสริมการเกษตรได้จัดงาน "ภูมิปัญญาเกษตรไทย" ระหว่างวันที่ 6-9 กันยายน 2544 ณ ศูนย์แสดงสินค้านานาชาติอิมแพค เมืองทองธานี กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นการส่งเสริม สนับสนุน เผยแพร่ความรู้ ผลงาน และผลิตภัณฑ์ภูมิปัญญาไทยทางการเกษตรให้ผู้ชมงานได้ร่วมรับรู้ เห็นคุณค่าและเกิดความภูมิใจในภูมิปัญญาด้านการเกษตรของคนไทย ตลอดจนเป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้ประสบความสำเร็จในการนำภูมิปัญญาเกษตรไทยมาใช้ และกระตุ้นให้มีการพัฒนา ต่อยอดเพื่อขยายผลในเชิงพาณิชย์ต่อไป โดยในงานจัดให้มีกิจกรรมที่สำคัญได้แก่ การสัมมนาวิชาการเรื่องภูมิปัญญาเกษตรไทยสู่ภัยเศรษฐกิจ วัตถุประสงค์ภูมิปัญญาเกษตรไทย การคุ้มครองภูมิปัญญาเกษตรไทยและภูมิปัญญาเกษตรที่ประสบความสำเร็จ มีการลงทะเบียนเพื่อรวบรวมหัวข้อภูมิปัญญา การแสดงนิทรรศการ สาธิต และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาด้านอาหาร และการแปรรูป เครื่องมือ เครื่องใช้ สิ่งทอและหัตถกรรม ด้านพืช ประมง ปศุสัตว์ จากเกษตรกรจังหวัดต่างๆ ภาคเอกชน และภาครัฐ ในการจัดงานครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมชมงานประมาณ 1 แสนคน

งานเทศกาลไหมไทย

กรมส่งเสริมการเกษตรเข้าร่วมจัดงานเทศกาลไหมไทย ระหว่างวันที่ 10-14 สิงหาคม 2544 ณ พิพิธภัณฑ์การเกษตร เฉลิมพระเกียรติฯ อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยมีกิจกรรมที่สำคัญ ได้แก่ การแสดงนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในส่วนของพระราชกรณียกิจของพระองค์ก่อนที่ทรงได้พัฒนาส่งเสริมอาชีพการปลูกหม่อนเลี้ยงไหมให้แก่ เกษตรกรทั่วประเทศ เพื่อเพิ่มรายได้การออกร้านแสดงและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ไหมไทย รวม 47 ร้าน รวมยอดจำหน่าย ประมาณ 7 ล้านบาท การประกวดและแข่งขันสิ่งประดิษฐ์จากไหม ตลอดจนการประชุมสัมมนาสู่ทางการตลาดไหมและผลิตภัณฑ์ไหมไทย





งานสินค้าเกษตรไทย ภาคภูมิใจกั้วผู้ให้และผู้รับ

กรมส่งเสริมการเกษตรได้สนองนโยบายรัฐบาล ที่ว่าไทยช่วยไทย กินของไทย ใช้ของไทย เทียวเมืองไทย ร่วมใจประหยัดโดยนำผลผลิตด้านการเกษตร เช่น ผัก พืชสมุนไพร ไม้ดอกไม้ประดับ และผลิตภัณฑ์แปรรูป เช่น ข้าวสาร ผลิตภัณฑ์แปรรูปอาหารนานาชาติ หัตถกรรมและสิ่งประดิษฐ์ จากทุกจังหวัดทั่วประเทศมาแสดง และจำหน่ายตลอดจนจัดกระเช้าของขวัญเพื่อต้อนรับเทศกาล ปีใหม่ ประจำปี 2544 ระหว่างวันที่ 19-25 ธันวาคม 2543 ณ ศูนย์การค้าแฟชั่นไอส์แลนด์ รามอินทรา กรุงเทพมหานคร ซึ่งเน้นการรณรงค์ ให้ประชาชนคนไทยหันมาใช้ผลผลิตและผลิตภัณฑ์แปรรูปเกษตรกรไทยเป็นของขวัญปีใหม่ และโอกาสพิเศษสำคัญต่างๆ แทนการนำเข้าผลไม้และสินค้าจากต่างประเทศ





ภาคผนวก

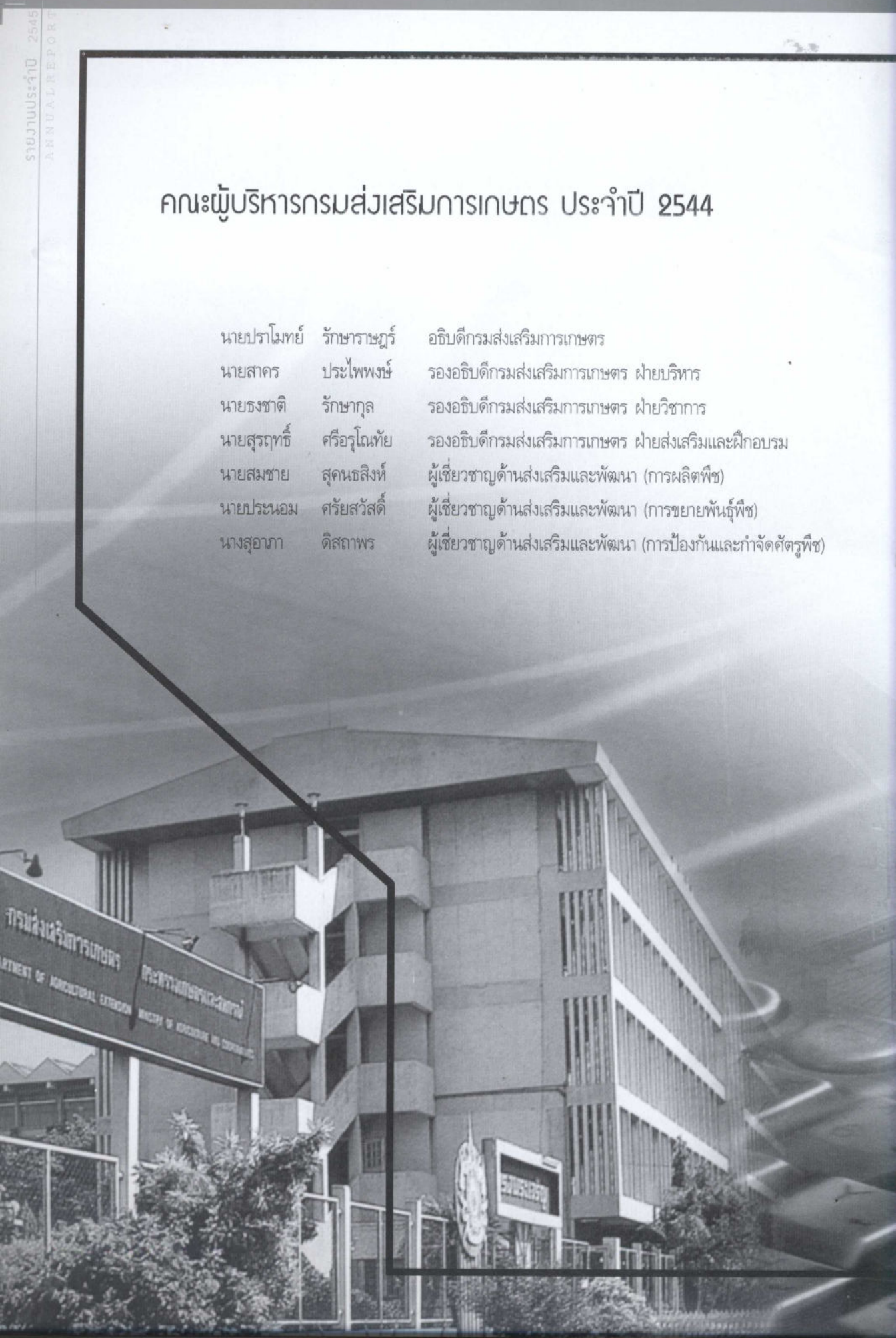
คณะผู้บริหารกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำปี 2544
ตารางแสดงอัตราค่าจ้างข้าราชการและลูกจ้างประจำ ปี 2544
ตารางแสดงงบประมาณที่ได้รับตามพระราชบัญญัติงบประมาณ 2540-2544
นโยบายและแนวทางส่งเสริมการเกษตร ปีงบประมาณ 2545
หน่วยงานและเบอร์โทรศัพท์ที่ติดต่อ





คณะผู้บริหารกรมส่งเสริมการเกษตร ประจำปี 2544

นายปราโมทย์ รักษาราษฎร์	อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร
นายสาคร ประไพพงษ์	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ฝ่ายบริหาร
นายธงชาติ รักษากุล	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ฝ่ายวิชาการ
นายสุรฤทธิ์ ศรีอรุโณทัย	รองอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร ฝ่ายส่งเสริมและฝึกอบรม
นายสมชาย สุคนธสิงห์	ผู้เชี่ยวชาญด้านส่งเสริมและพัฒนา (การผลิตพืช)
นายประนอม ศรียสวัสดิ์	ผู้เชี่ยวชาญด้านส่งเสริมและพัฒนา (การขยายพันธุ์พืช)
นางสุอาภา ดิสถาพร	ผู้เชี่ยวชาญด้านส่งเสริมและพัฒนา (การป้องกันและกำจัดศัตรูพืช)

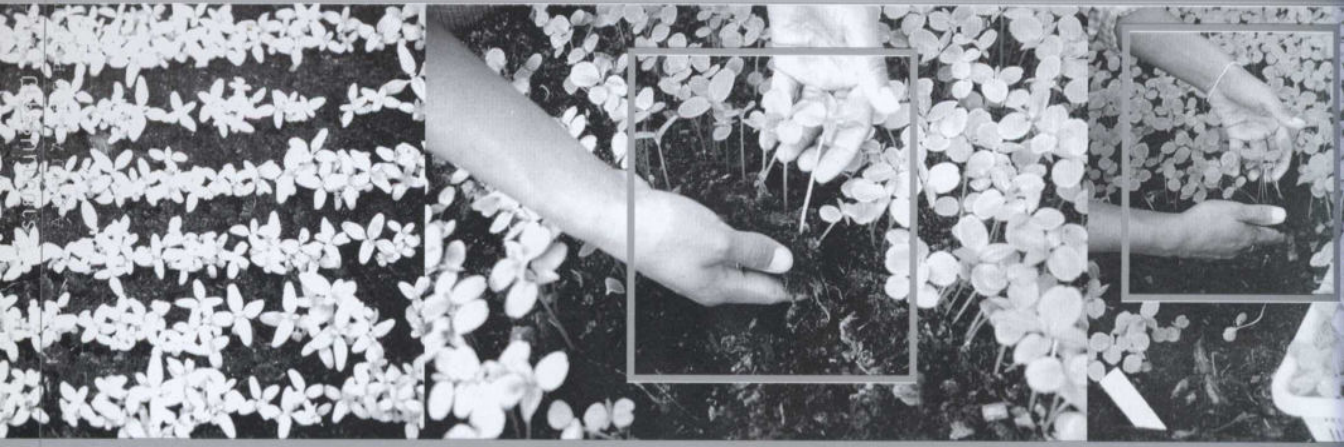


นางยุรี	ทองเปลว	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน
นายบุญครอง	นครศรี	เลขาธิการกรม
นางพัฒนา	นาคเขียว	ผู้อำนวยการกองคลัง
นายสุรจิต	กรรณแลขา	ผู้อำนวยการกองการเจ้าหน้าที่
นายอภิชัย	จิ่งประภา	ผู้อำนวยการกองเกษตรสัมพันธ์
นายนคร	แสงปลั่ง	ผู้อำนวยการกองขยายพันธุ์พืช
นางสาวอรพิน	ฉิระวัฒน์	ผู้อำนวยการกองป้องกันและกำจัดศัตรูพืช
นายปรารภ	ช่างเจริญ	ผู้อำนวยการกองแผนงาน
นางณัญญา	ชุ่มฤทธิ์	ผู้อำนวยการกองฝึกอบรม
นายอรรถ	อินทลักษณ์	ผู้อำนวยการกองพัฒนาการบริหารงานเกษตร
นายวีระ	พิริยะพันธุ์	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมธุรกิจเกษตร
นายสมศักดิ์	สุริโย	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมพืชไร่นา
นางพรทิพย์	สุคนธ์สิงห์	ผู้อำนวยการกองส่งเสริมพืชสวน
นายชูชีพเทพ	พงศ์สร้อยเพชร	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคกลาง จังหวัดชัยนาท
นายนิติ	จิตรภักดี	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันตก จังหวัดราชบุรี
นายสุรพงษ์	ปราณศิลป์	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันออก จังหวัดระยอง
นางพึงพิศ	ดุลยพัทธ์	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จังหวัดขอนแก่น
นายประภาส	แก้ววิบูลย์	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคใต้ จังหวัดสงขลา
นายอภิชาติ	อติเวทิน	ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาคเหนือ จังหวัดเชียงใหม่
นางดาเรศร์	กิตติโยภาส	ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาและส่งเสริมปัจจัยการผลิต
นายเสริมพงศ์	ชวัลสิน	ผู้อำนวยการสำนักบูรณาการส่งเสริมการผลิตการเกษตร
นายหลักชัย	มีนะภิมขุ	ผู้อำนวยการสถาบันส่งเสริมเกษตรชีวภาพและโรงเรียนเกษตรกร
นางสุปราณี	จันทร์ทิต ๓ อยุธยา	ผู้อำนวยการสำนักประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
นายปรารภ	ช่างเจริญ	ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ
นายอนันต์	ลีลา	หัวหน้าศูนย์ปฏิบัติการส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร
นายโกวิท	นวลวัฒน์	ผู้อำนวยการศูนย์ปฏิบัติการเกษตรเพื่อชีวิตตามแนวทฤษฎีใหม่
นายวีระ	พิริยะพันธุ์	ผู้อำนวยการศูนย์ประสานงานส่งเสริมการท่องเที่ยวเกษตร
นางธีรพร	โอฬารภก	ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยเพื่อการส่งเสริมการเกษตร
นางยุภา	ฉินทราเวช	ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาเทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อการส่งเสริมการเกษตร

ตารางแสดงอัตราค่าจ้างข้าราชการและลูกจ้างประจำ ปี 2544 (ตามแผนอัตราค่าจ้าง)

หน่วยงาน	ระดับตำแหน่ง													
	10	9	9 ข	8	8 ข	8 ข	3 - 5 หรือ 6 ข หรือ 8 ข	3 - 5 หรือ 7 ข หรือ 8 ข	7 ข หรือ 8 ข	7 หรือ 8	7	7 ข	6 หรือ 7	
กรมส่งเสริมการเกษตร	1	3	3	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
หน่วยงานตรวจสอบภายใน	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	
สำนักงานเลขานุการกรม	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	1	-	-	
กองคลัง	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	4	1	-	
กองการเจ้าหน้าที่	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	4	2	-	
กองเกษตรสัมพันธ์	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	6	-	-	
กองขยายพันธุ์พืช	-	-	-	1	-	3	-	1	-	-	2	-	-	
กองป้องกันและกำจัดศัตรูพืช	-	-	-	1	-	-	-	29	-	-	-	-	-	
กองแผนงาน	-	-	-	1	1	-	-	7	-	-	5	-	-	
กองฝึกอบรม	-	-	-	1	-	3	-	-	1	-	-	4	-	
กองพัฒนาการบริหารงานเกษตร	-	-	-	1	-	3	3	-	-	-	-	3	-	
กองส่งเสริมธุรกิจเกษตร	-	-	-	1	-	-	-	4	-	-	1	-	-	
กองส่งเสริมพืชไร่นา	-	-	-	1	-	-	-	16	-	-	-	-	-	
กองส่งเสริมพืชสวน	-	-	-	1	-	-	-	24	-	-	-	-	-	
สำนักงานส่งเสริมการเกษตรภาค	-	6	-	29	-	18	-	-	6	-	57	-	-	
สำนักงานเกษตรจังหวัด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	76	304	-	-	
สำนักงานเกษตรอำเภอ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	790	
รวม	1	9	3	41	1	30	3	81	7	76	384	10	790	





ตารางแสดงจำนวนข้าราชการจำแนกตามระดับตำแหน่ง (ตามอัตรากำลังที่มีอยู่จริง)

เพศ	ระดับตำแหน่ง											รวม	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	จำนวน	%
ชาย	2	92	45	217	3,731	1,831	1,184	128	10	1	-	7,241	66.79
หญิง	31	101	174	298	2,402	408	155	30	1	-	-	3,600	33.21
รวมทั้งหมด	33	193	219	515	6,133	2,239	1,339	158	11	1	-	10,841	100.00

ตารางแสดงงบประมาณที่ได้รับ ตามพระราชบัญญัติงบประมาณ 2540-2544

	งบประมาณประจำปี	งบกลาง	เงินนอกงบประมาณ	รวม
2544	5,591.09	898.56	1,410.64	7,900.29
2543	5,682.17	278.19	1,265.49	7,225.85
2542	5,280.14	24.64	258.44	5,563.22
2541	6,040.85	302.96	268.26	6,612.07
2540	6,586.41	1,403.91	1,632.48	9,622.80

หน่วย : ล้านบาท





นโยบายและแนวทางส่งเสริมการเกษตร ปีงบประมาณ 2545

ภารกิจหลัก

- การถ่ายทอดเทคโนโลยีสู่เกษตรกร
- พัฒนาและส่งเสริมอาชีพการเกษตร

นโยบาย

- เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร
- ส่งเสริมและสนับสนุนการทำเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงควบคู่กับผลิตเพื่อการแข่งขัน
- พัฒนาระบบสารสนเทศให้มีประสิทธิภาพ

แนวทางการดำเนินงาน

- จัดทำฐานข้อมูลและทะเบียนเกษตรกรให้ถูกต้องครบถ้วนและทันสมัยอยู่เสมอ
- พัฒนาหลักสูตรและรูปแบบการพัฒนาเกษตรกรให้สอดคล้องกับสถานการณ์และความต้องการของเกษตรกร
- ผูกอบรมเกษตรกรและผู้บริหารสถาบันเกษตรกร ให้เข้าใจในการดำเนินธุรกิจ
- กำหนดพื้นที่และเขตส่งเสริม (Zoning) สินค้าแต่ละชนิดให้ชัดเจนและเหมาะสม
- จัดทำแผนควบคุมและติดตามการผลิตของเกษตรกร ให้ผลิตสินค้าที่มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐานสากล โดยสามารถระบุแหล่งที่มาของสินค้าได้ (Traceability)
- นำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้ในการถ่ายทอดเทคโนโลยีและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารสู่เกษตรกรให้รวดเร็วทั่วถึง
- วางระบบจัดเก็บและรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นระบบ ให้มีข้อมูลที่ถูกต้องทันสมัยและมีรายละเอียดเพียงพอต่อการนำไปใช้ประโยชน์
- ให้ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรชุมชนเป็นศูนย์กลางในการปฏิบัติงานตามแผนงานและโครงการต่างๆ ในพื้นที่

หน่วยงาน เบอร์โทรศัพท์



1. สำนักงานเลขานุการกรม	0-2940-6072
2. กองคลัง	0-2579-3784
3. กองการเจ้าหน้าที่	0-2579-9521
4. กองเกษตรสัมพันธ์	0-2561-4803
5. กองขยายพันธุ์พืช	0-2561-4795
6. กองป้องกันและกำจัดศัตรูพืช	0-2579-3831
7. กองแผนงาน	0-2579-3011
8. กองฝึกอบรม	0-2940-6107
9. กองพัฒนาการบริหารงานเกษตร	0-2940-6108
10. กองส่งเสริมธุรกิจเกษตร	0-2561-4886
11. กองส่งเสริมพืชไร่นา	0-2940-6087
12. กองส่งเสริมพืชสวน	0-2579-3786
13. หน่วยงานตรวจสอบภายใน	0-2579-7526
14. สถาบันพัฒนาและส่งเสริมปัจจัยการผลิต	0-2940-6052
15. สำนักบูรณาการส่งเสริมการผลิตการเกษตร	0-2940-6099
16. สถาบันบริหารศัตรูพืชโดยชีวภาพ	0-2579-5178
17. สถาบันเพาะเลี้ยงและจัดการพันธุ์พืช	0-2561-6162
18. สำนักประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	0-2579-9523
19. ศูนย์ปฏิบัติการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยธรรมชาติ	0-2579-3019
20. ศูนย์ปฏิบัติการเกษตรเพื่อชีวิตตามแนวทฤษฎีใหม่	0-2579-3782
21. ศูนย์ปฏิบัติการส่งเสริมการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร	0-2561-3220
22. ส่วนการท่องเที่ยวเชิงเกษตร	0-2579-1260
23. สถาบันรังสีเพื่อการส่งเสริมการเกษตร	0-2940-6187
24. สถาบันพัฒนาเทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อการส่งเสริมการเกษตร	0-2940-6191

รายงานประจำปี 2544 กรมส่งเสริม

ฯ
92.401



011650



คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปี 2544 ของกรมส่งเสริมการเกษตร

ประธานกรรมการ น.ส.นันทา บุรณะธำม์ กองแผนงาน

กรรมการ นายประยุทธ สุขสมจิตร กองแผนงาน นายณัฐภูมิ สุขมงคล กองพัฒนาการบริหารงานเกษตร

นายวุฒินัย ยวนานนท์ กองส่งเสริมธุรกิจเกษตร นายदनัย ชื่นอารมย์ กองการเจ้าหน้าที่

นายทนง ปานบัว ส่วนการท่องเที่ยวเชิงเกษตร น.ส.บราลี จินดาพล กองเกษตรสัมพันธ์

กรรมการและเลขานุการ นายพีรพร พร้อมเทพ กองแผนงาน

กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ นายชววรรษ อ่อนลี กองแผนงาน นายสุธีร์ ชัยประเดิมศักดิ์ กองแผนงาน

